

PET. GLASILO OPĆINSKE ORGANIZACIJE SSOH PULA

PET

OPET!

broj 9. GODINA 1988.
cijena 1000 din.

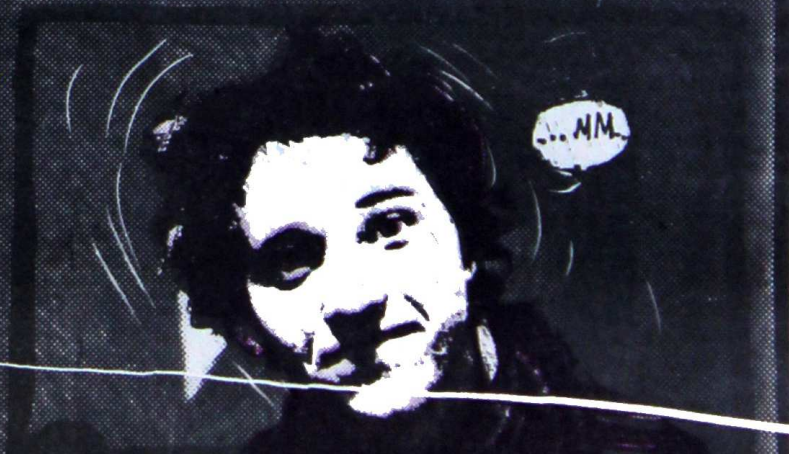
Mile
ŠATKI, ZAMUŠKACI

U OVOM BROJU:

**INTERVJU:
RADE ŠERBEDŽIJA
DANIEL NAČINOVIĆ
JAYWALKER**

**ŽIŽOVIĆ
MZ FAŽANA
QUIC**

**koncerti:
IGGY POP
RAPEMAN
DINOSAUR JR.**

Teatro no, è troppo

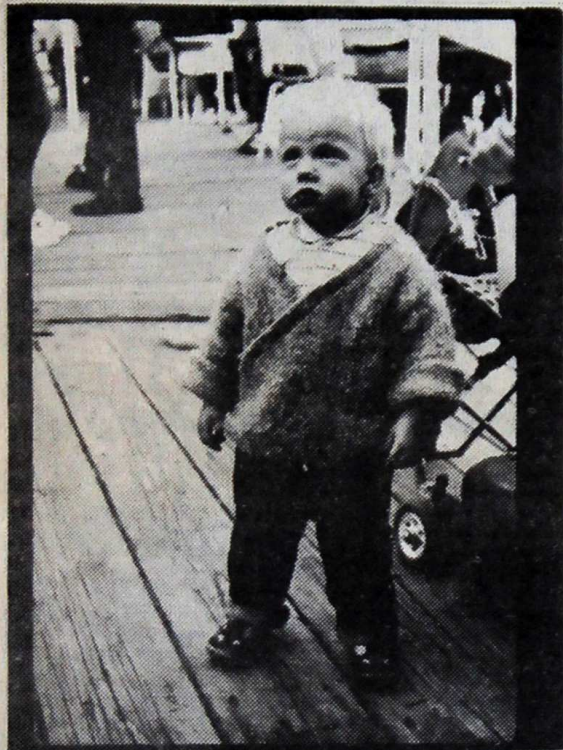
Aspetti di una diffusa testimonianza, ma infondo non si parla che di LUI in un parossistico e grottesco interesse per la vita sessuale... ma ča bi reći, ta LUI? Mi bimo rekli 15 centimetri, ko to valja uni put je u redu, a da, uredu – potrdila je stara Mara. Teatro no, è troppo, a jopet za nj smo aš je lipo inbukan!

Svakako da je u centru pažnje zbivane posljednjih dana u našem gradu. »Mirno«, reći će najsvježiji došljak, zašto je tako mirno? Teško da bi nam i najbolji političar mogao proturiječiti, a s velebnim bi nam dostojanstvom govorio o svom miru, u gradu svom, a i miran bi bio, čisto oličenje i prava ilustracija stvarnog stanja; nedostajalo nam je slovo r pa smo ukoristili slovo t, ali miran smo, ovako bolje zvuči, čujmo još jednom sa velikim slovima, STANJA!

Glavna okosnica životna previranja u našem gradu odigrava se na zelenom stolu, koji se popularno naziva »BILJAR«. Prava svemirska ravnoteža, suština je u kugli i to crnoj, nju ne smijete potopiti, jer se u tom slučaju gubi mogućnost potvrđivanja postavljene hipoteze prije početka partije za zelenim stolom. Ipak suviše kockast stol »bolan« da bi bio okrugli, a baš bi nam takav trebao. No, ipak vratimo se uvodnoj hipotezi i nju razradimo. Rekli smo Lui, kamen mudrosti, ali i spoticanja, famoznih 15 centimetara – è un lavoro, karo mijo, usloboditi se tega pensira. Tržnica nam je Hiuston. Ceste su nam mjesečeva površina. Mi smo kosmonauti sa stalnim mjestom boravka u bestežinskom prostoru, jer nas je SIZ za stambeno počastio dodjelivši nam pritom zlatnu plaketu »LUI« za mir koga čuvamo ko zjenu oka svog. Sretni smo jer oni stariji ipak teže ka nekom vlastitom miru pa odlaze u mir(ovine), a mi na njihova radna mjesta jedva čekamo i nekako nam se naprosto žuri završiti školu. Karo mejo, ko ni tako eko pronti smo valje svoju ruku založiti u tuji žep, ko's

livu, ko's desnu, a bogme ko's i obe dvi. Uzmimo činjenicu kao istinu, pod uvjetom da ne poznamo laž, smijemo li tvrditi da je istina? Ne bi se moglo reći. Zato i nećemo reći. Od Velikega Vrha do Punta Verudele ča smo mogli viti to smo i prinotali. Nemojte zamjeriti ako smo vas malo opteretili ovim kraćim raportom, jest da je malo neobičan, pomalo štur i na skokac sazdan, ali više nismo mogli saznati. Teško se možemo odvojiti od dodjeljene nam plakete, poli Zlatka zad Anguštovega hrama smo, dojdite nas viti. Ovdje je sve tek jedna jedina, ali velika riječ, 15 centimetara – glasi LUI!

Za Peticu pripremio
Slavko Kalčić

**DODITE, NE GRIZEMO!
DODITE, NE UJEDAMO!
SAMO PIŠEMO, RAZGOVARAMO,
CRTAMO, SLIKAMO I DOBRO SE
ZEZAMO! SVI VI KOJI IMATE
NEŠTO REĆI, PRIMJETITI, KOMEN-
TIRATI, POPLJUVATI ILI POHVALI-
TI ČINITE TO ZA VAŠU NOVINU.
DOGOVARAMO SE UTORKOM I
ČETVRTKOM U 19 SATI U REDAK-
CIJI (RAKOVČEVA 12). ZA ONE NE
NASTANJENE U PULI PUTEM PTT.**

NOVO OMLADINSKO RUKOVODSTVO

IZABRANI SU NOVI RUKOVODIOCI OMLADINE: MILAN JURKOVIĆ (predsjednik) i MILENKO SLADIĆ (sekretar). IZABRANI SU BAŠ ONI ZA KOJE SMO MI NAVIJALI. ONI SADA RADE ZA VAS. I NADAMO SE DA NEĆE IZNEVJERITI OČJENE KOJE SMO IM DALI.

POŽELIMO IM PUNO, PUNO SREĆE – POŽELIMO NAM PUNO, PUNO SREĆE!

ŠTRAJK U MLADINI

9. novembra štrajkali su kolporter MLADINE, pa se tako ova najpopularnija novina nije mogla kupiti na cesti kao obično. Naravno, nije bilo ni svega onog što prati izlazak svakog broja (dornjava, plakati, neizbježna grupica ljudi oko kolportera, muzika).

Razlog svemu tome bilo je povišene cijene MLADINE sa 2500 na 3000 tisuće dinara, bez povećanja postotka određenog kolporterima.

Kako im je brzina vrlina isti je dan sve riješeno sastankom sa uredništvom MLADINE i ostalima koji nešto znače.

BEZ ZAKLJUČKA.

Buco

OVO NIJE SAMO ZA ČITANJE OVO JE ZA SUDJELOVANJE!!! NAGRADNI NATJEČAJ

Omladina Crvenog križa COVO ITK - Vladimir Božac - Pula formirala je u svojoj školi četiri komisije (zdravstvenu, socijalnu, informativnu i ekološku).

S namjerom da ekološkoj komisiji da veći značaj i atraktivnost donijeta je na Skupštini odluka da se ekolozima napravi prigodni zaštitni znak.

Evo uvjeta za likovno maštovite i darovite omladinke(ce):

1. Znak mora biti zelene boje
2. Oblik je proizvoljan (krug, trokut, višekut...)
3. Znak mora biti jednostavan da se može štampati na plakatima i koristiti kao bedž
4. Znak mora sadržavati neki od napisa (komisija za ekologiju; ekologija ta naša potreba; u ekološku budućnost; ili sličan po izboru autora likovnog rješenja)

5. Prijedlog - likovno rješenje s podacima o autoru (ime, prezime, zanimanje, adresu) poslati na adresu:

Predsjedništvo OOK
COVO ITK - V. Božac -
Ul. Joakima Rakovca 7
52000 Pula

6. Rok za slanje do 20. 12. 1988. g.

7. Nagrade:
1. izbor knjiga
2. izbor gramofonjskih ploča ili kaseta
3. pribor za crtanje

Rezultat natječaja i imena nagrađenih objavit ćemo čim dobijemo prostor za objavljivanje u »Petici«.

IMPRESSUM

PET - GLASILO SAVEZA SOCIJALISTIČKE OMLADINE HRVATSKE PULA
IZDAVAČ: OPĆINSKA KONFERENCIJA SSOH PULA

SAVJET LISTA: MIRJANA AČIMOVIĆ, MARIO BENČIĆ, SILVA BODLAJ, ANTON CRNOBORI, ALDO KLIMAN (PREDSJEDNIK), MARIJAN KOSTEŠIĆ, ELVIS MILETA, SLAVOMIR MILJEVIĆ, LUCIANA PUHAR, DANIELA ROTTA (ZAMJENIK PREDSJEDNIKA), BRUNO STERMOTIĆ, MILENKO SLADIĆ, JADRANKA VALKOVIC

V. D. GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA: MIRJANA AČIMOVIĆ
REDAKCIJA: MARIO BENČIĆ, BORIS BJE-LICA, NATAŠA DRAGUN, JELENA GRUJIĆ, MARINA MIHALJ, BILJANA RADOJIĆIĆ, OLGA MANDIĆ
STALNI SURADNICI: VLADIMIR A. MILIĆ, ZDENKA MIŠURA, NEVENKO PETRIĆ, INES ŠKUFLIĆ-HORVAT, DUBRAVKA TATIĆ i mnogi drugi

GRAFIČKI I TEHNIČKI NEUREDNİK: NADAN ROJNIC

TISAK: -NOVI LIST- RIJEKA
TIPOGRAF RIJEKA
ADRESA REDAKCIJE (privremena): JOAKIMA RAKOVCA 12

TELEFON: 22-967/052
PRILOZI SE NE VRAĆAJU
RJEŠENJEM REPUBLIČKOG KOMITETA ZA INFORMIRANJE SRH LIST JE UPISAN U EVIDENCIJU JAVNOG GLASILA POD BROJEM UP-427-2/83.

PET JE OSLOBODEN PLAĆANJA NA POREZ CIJENE OGLASNOG PROSTORA:

1/1 posljednja stranica	1.200.000
1/1 unutrašnja stranica	800.000
1/2 unutrašnja stranica	450.000
1/4 unutrašnja stranica	300.000
1/8 unutrašnja stranica	170.000

Pogledajte ovu sliku što povezuje latinski jezik, književnost, povijest, kiparstvo, geografiju, tjelesnu i zdravstvenu kulturu, kulturu prehrane, marketing, romantizam i vjeru u vlastite snage.

Divili se stari Rimljani skulpturi božice plodnosti iz Nezakcija (možete ju vidjeti u Arheološkom muzeju u Puli).

I trojanski je konj u sebi skrivao mušku moć, moć grčkih vojnika... lik ima pet nogu zbog statičnosti, latinska poslovica govori »u kući nem amira, ako nema dobrog pluga«, sa srednjovjekovnih nas tapiserija plaho gledaju djevice dok jednoga drže za rog, briselski se dečko još uvijek drži nasred trga, naši nogometaši u znak poštovanja prema nogometašu uhvate se i poklone, djevojke u reklamama za Tomy majonezu nose ne jedan, već dva hot - doga. Zbog čega ne bi i naš Slavonac pokazao od koliko se coha proizvode za duboku zimsku brazdu OLT-evi plugovi.

ZAR SE NE SJEĆATE ISPRAĆAJA KOČIJE ZA VERONU I OVOG JUNAČINE? POGLEDAJTE GA DOBRO!

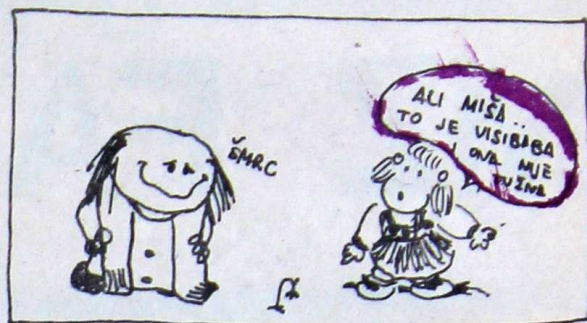
»I MI KONJA ZA TRKU IMAMO!!!«

M. B.

Foto: E. STRENA
Foto: N. PIERI
Foto: T. ZIRČEVIĆ
Foto: M. BENOVIĆ
Foto: I. DRAŽIĆ
Foto: SMOĐO
Foto: N. CRNOLIĆ
Foto: G. SEBELIĆ
Foto: O. VUKOJEVIĆ

DAJ SI KURAJA!!!
ROVINJ 24. 12. 1988. U CIRKA
17130 SATI U RADNIČKOM
DOMU (stari dišać GO-GO,
kraj tvornice duhana).
KONCERT SOLIDARNOSTI
U KORIST LIJEČENJA
DJEVOJČICE OBOLJELE
OD RAKA KOSTIJU.
nastupaju: THE SPÖONS,
MESSERSCHMITT, KUD IDIJOJI,
GORI UŠI WINNETOU, ATOMSKO
SKLONIŠTE, DRIVE IN BAND,
LUUCKY BOYS i... drugi.

KONJA ZA TRKU IMAMO

Biljna apoteka i sitne životinje

Biljna apoteka i sitne životinje

S obzirom da se sve više građana bavi poljoprivrednom proizvodnjom, uzgojem cvijeća i sitnih životinja kao hobiem, u II zoni na području općine Pula mogu se pružati sljedeće usluge:

- davanje stručnih savjeta o sadnji i zaštiti bilja i obavljanje tih usluga za naručioce
- prodaja sredstava za zaštitu bilja
- prodaja sadnica povrća, cvijeća i voćaka
- prodaja rezervnih dijelova za sitnu poljoprivrednu mehanizaciju
- prodaja sitnih životinja i hrana za njih.

Ove usluge uvrštene su na popis deficitarnih djelatnosti u općini Pula. Ako ste nezaposleni a stručni za ove poslove - samo hrabro naprijed. Kad su u pitanju deficitarne djelatnosti, problem dobivanja dozvole je daleko manji.

MINI PRIVREDA

QINK!

QINK!

GLOK!
ima puno.

Porezne olakšice bitan su poticajni element razvoja male privrede, odnosno onog segmenta kojeg čine samostalni privrednici. Premda je Privredna komora Istre u Puli, preko Vijeća grupacije male privrede ponudila mnoga razvojna rješenja koja su u drugim sredinama prihvaćena i već daju rezultate, ona u Puli nisu naišla na odaziv. Sve lijepe priče o tome što može mala privreda ako joj se pruži šansa, slomile su se na poreznoj politici, pa je tako Pula zaradila neslavan ugled jedne od najstrožih općina u opoziciji samostalnih privrednika. Zbog toga što su doprinosi iznosili blizu 80 posto, mnoge su zanatske radnje zatvorene, ili prijavljene u drugim općinama.

Inicijativa da se s takvom praksom prekine, potekla je od radne grupe Općinske konferencije SSRN. Oni su ponudili, a Vijeće udruženog rada Skupštine općine na sjednici - 24 studenog prihvatilo izmjene odluke o porezima građana. Ukratko, bitno su smanjene stope poreza na dohodak, a bitna novost je i stimulacija izgradnje i adaptacije poslovnih prostora i podizanje nivoa tehničke opremljenosti, koji se priznaju kao troškovi poslovanja na određen broj godina. (!?) Krajnji cilj su suvremene zanatske radnje, odnosno male tvrtke, opremljene modernim strojevima i tehnologijom, što je preduvjet kvalitetnije proizvodnje i pružanja usluga na višem nivou? ! ! ! ! !

Ne treba se zavaravati da će od sada sve krenuti glatko i bez problema. Učinjen je bitan, (!?) ali samo jedan korak. Potreba da se restrukturiraju sve sfere privređivanja jer nas kriza gura sve dublje u neimaštinu, otkrila je mnoge neriješene stvari kad je u pitanju samostalno privređivanje. S jedne strane bilo je i ima neopravdanog bogaćenja, prikrivanja stvarnih prihoda i neplaćanja obaveza prema društvu, a s druge strane, nepotrebno se gnjaviti, razvlačiti i obeshrabruje ljude koji imaju kapital, znanje i želju da budu korisni sebi i društvu. Zbog iskrivljene predodžbe o socijalizmu u kojem svi imaju pravo na rad, ali ne i mogućnost da se od rada živi, poduzetništvo je i u privatnoj i u udruženoj sferi rada prohibirano kao nepoželjna kategorija. A već je i vrapcima jasno da nas samo to može izvući iz čabra u koji sve dublje tonemo.

Više o razvojnim šansama male privrede saznajemo iz razgovora s VIKTOROM PERUŠKOM, diplomiranim ekonomistom, tajnikom Vijeća grupacije male privrede u Privrednoj komori Istre u Puli. Sticajem okolnosti, Pula se ne može pohvaliti praktičnim rješenjima, kao recimo općina Buzet, gdje problem poslovnog prostora ne postoji, bitno je skraćeno vrijeme za dobivanje dozvole, a ne postoje ni ograničenja u pogledu zapošljavanja radnika. Tamo

već niče zona male privrede Mažinjica, najveća takve vrste u Jugoslaviji. Pula se zato može pohvaliti teoretskim saznanjima proizašlim iz prakse, koja nisu doživjela širi zamah u Puli, ali su usvojena širom Jugoslavije i ugrađena u neka sistemska rješenja. Primjerice, Peruško je 1975. bio jedan od osnivača, a zatim i direktor tadašnje RO »Vodnjanka«, čiji je model organiziranosti male privrede prihvaćen kao ogledni model na Stalnoj konferenciji gradova i općina Jugoslavije, što je 1982. godine objavljeno u listu »Komuna«. Tu je još i čitav niz znanstvenih ogleda, rasprava, analiza i organizacionih modela svih segmenata male privrede u privatnom i društvenom sektoru, objavljenih u stručnim časopisima i korisnih inicijativa koje godinama i uporno nudi nadležnim organima i strpljivo čeka da se ona usvoje i zatim primijene u praksi. Ljudima poput Peruška možda bi se moglo prigovoriti na pretjeranoj strpljivosti, ali ona vjerojatno proizlazi iz spoznaje da se ustaljena praksa ne mijenja preko noći, već malo, po malo. U svemu tome, presudna je uloga organa vlasti. Privredna komora je asocijacija privrede, čija je uloga usuglašavanje stavova unutar vijeća i na nivou komore, a zatim predlaganje, iniciranje razvojnih poteza prema nadležnim ustanovama, koje mogu, a ne moraju, naići na plodno tlo. U slučaju Pule, izgleda, radi se o krčevini, koju tek treba obraditi. Kako?

- Usklađivanjem, odnosno pametnim vođenjem svih poslovnih politika koje utječu na samostalno privređivanje. To su porezna, kreditna, stambeno-komunalna, politika poslovnog prostora, politika dislokacije, kooperacije sa vodećom privredom itd. Općina, kao društveno-politička zajednica, odgovorna je za svoj vlastiti razvoj! (HEH) Iz toga proizlazi da organi uprave moraju biti osposobljeni za vršenje svoje osnovne funkcije, jer time stvaraju osnovne preduvjete da građani mogu nesmetano ostvarivati svoja zakonska prava. To znači, da bi došlo do razvoja, nije dovoljna samo zakonska regulativa. Poznat je primjer zadarskog SAS-a. Oni su, poslušajući po ZUR-u i svim propisima, ostvarili izvanredne rezultate, a druge navodno, ti isti propisi kočice. Znači da se i do sada moglo dosta učiniti, samo nije bilo spremnosti za to (ovo se odnosi na rukovođeći kadar, op. a.). Maloj privredi, kao novoj filozofiji proizvodnje, može pomoći samo

osmišljena strategija razvoja - kaže Viktor Peruško, oprezno i diplomatski, ne ciljajući ni na koga konkretno. No međutim, stvari su i bez toga jasne. Po zakonu, nadležni organ uprave dužan je odgovoriti na upit građana, ali, nema nikakve sankcije ako on to ne učini. I što se događa? Taj isti građanin hoda od vrata do vrata, traži vezu - da bi ostvario svoje zakonsko pravo. Nisu organi uprave, razni komiteti, sizovi, službe, osposobljeni za obavljanje svojih dužnosti. To je općepozunata stvar ali nije tema ovog teksta, vratimo se maloj privredi, koja sa tim ipak ima veze.

Osmišljene strategije razvoja male privrede u Puli do sada nije bilo. Gdje su razvojne šanse?

- Prema podacima iz lipnja ove godine, na području naše komore bio je registriran 2.651 samostalni privrednik, a zaposlenih kod njih 2.451 radnik. To znači da u prosjeku zapošljavaju po jednog radnika, a prema sadašnjim propisima maksimum je 10, a u posljednje vrijeme i do 60. To znači da nisu motivirani na veće zapošljavanje. Tvrdim, kad bi ponudili pravu motivaciju, samostalci bi u roku od godinu dana mogli zaposliti dvostruko veći broj radnika, a da društvo ne izdvoji niti jedan dinar. Samostalni privrednici nisu dužni rješavati problem nezaposlenosti, ali bi znatno doprinijeli kad bismo im umjesto naših želja i planova ponudili konkretne olakšice. To nije nevažno u vremenu nagomilanih ekonomskih teškoća i sve veće nezaposlenosti.

- A politika poslovnih prostora? Poznato je da u samom centru Pule postoji ogromna kvadratura na raznim mjestima koja uopće nije iskorištena?

- Polazimo od toga da je općina dužna odrediti prostore gdje će se moći graditi proizvodni pogoni, obiteljske kuće itd. tako da svatko tko raspolože sredstvima može u razumnom roku doći do odobrenja. Činjenica je da ih ima u našem gradu i po mjesnim zajednicama a da nitko ne postavlja pitanje zašto tako ogromna sredstva nisu u funkciji. Općina može utjecati na siz i komitet da identificiraju takve prostore, ali do sada smo na tom planu jako malo učinili. Nitko još nije pravio analizu o tome koliko je naših povratnika usmjerilo svoja sredstva u druge krajeve i zemlje zato što nismo pripremili te prostore, ali vjerojatno ih

- Što bi se postiglo politikom dislokacije?
- Zakon omogućava da općina stimulira otvaranje zanatskih radnji na širem području, izvan grada. Trebalo bi samo donijeti odgovarajuću općinsku odluku, kojom se npr. serviseri kućanskih aparata sa sjedištem u recimo Savičenti oslobađa svih davanja osim za zdravstveno, mirovinsko i invalidsko osiguranje. Tada bi vjerojatno netko našao računicu.

Isti je slučaj s tzv. položajnom rentom, koju kao da uopće ne priznajemo. Nije svejedno imati kafić na Đardinima ili gostionicu u Kavranu. To je bitna razlika. Isto tako pitanje sezonskog tretmana rada do sada uopće nismo precizirali. Nije svejedno da li ugostiteljski objekt radi čitavu godinu ili samo tri sezonska mjeseca. To vidimo na primjeru Medulina. U sezoni, svaka je kuća ugostiteljski objekt, zimi je skoro sve zatvoreno. Kad bi se to uzelo u obzir, vjerojatno bi veći broj privatnih ugostitelja radio duže. Trebalo bi dakako smanjiti porez.

I pametno vođena porezna politika također je u funkciji razvoja. to znači da neke, konjunkturalne djelatnosti, treba više opozreovati, a deficitarne manje. Nije to samo igra slučaja da su kafići i butici najbrojniji. To znači da se razvoj djelatnosti prepušta stihiji zakona ponude i potražnje. Efikasnijim vođenjem politike, a to je zadatak društva, moraju se stvoriti podjednaki uvjeti privređivanja. Ako to izostane, neke djelatnosti caruju, dok druge moraju kličući u bravu. Pri tome se zaboravlja i kvaliteta usluge i potrebe građana.

- Koje to djelatnosti među ključ u bravu?
- Praksa je potvrdila da bolje uvjete imaju sljedeće djelatnosti: ugostitelji, suvenirizacije, mesari, slastičari, dakle, svi oni koji usluge naplaćuju izravno od građana, u gotovini. To opet ne važi za sve podjednako, jer ovisi o lokaciji. Otežane uvjete imaju oni koji koriste isključivo svoj rad i sredstva i rade samo za društveni sektor.

U ovako vođenoj politici, u uvjetima kada se mi kao društvo nismo sistemski organizirali za efikasno praćenje prihoda i rashoda samostalnih privrednika, stvorili smo toliko različitih uvjeta privređivanja koliko ima i njih. Jer nismo sposobni identificirati stvarni dohodak. Drugdje u svijetu to nije tako. Ima zemalja u kojima je preko 50 posto radno aktivnog stanovništva zaposleno u takvim djelatnostima. Ne treba ništa izmišljati, sve je već izmišljeno, treba samo znati pametno primijeniti.

Olga V. Mandić

MZ FAŽANA

Navratite li u Fažanu zasigurno ćete oćutiti jedan mali ribarski gradić još ne okaljšan naletom turista. Jesu li Brioni do sada bili spas ovom gradiću i vjelo kojim je on bio do sada obavijen, ili je to želja da u našoj blizini postoji bar još jedno ovakvo mjesto? ... Noćemo kaljati dušu. Oćidite i osjetite mirnoću i tišinu gradića razvijenog oko stare, arheološki vrijedne jezgre.

PET: ČISTOĆA? ODNOSNO NE ČISTOĆA VELIK JE PROBLEM...

KUTIĆ: To je problem broj jedan. Nedostatak sredstava i ne shvaćanje svih onih koji bi taj problem trebali shvatiti kao svoj, a to su Nacionalni park, Skupština i Mjesna zajednica. Mi imamo jednog lošeg čistaća koji ima skroman OD. Nama bi trebala tri dobra, a ne jedan loš čistać.

U Fažanu dnevno dođe petnaestak autobusa, to je veliki promet ljudi i smatramo da to nije i ne može biti samo problem Mjesne zajednice. Nacionalni park tu je totalno zakazao. I Tvornica stakla veliki je problem, jer Fažanu debelo zagađuje. Svima je to jasno. Uništava se sva vegetacija, posebno loza, a taj će se problem i njen negativni utjecaj doskora uočiti i na ljudima, nažalost!

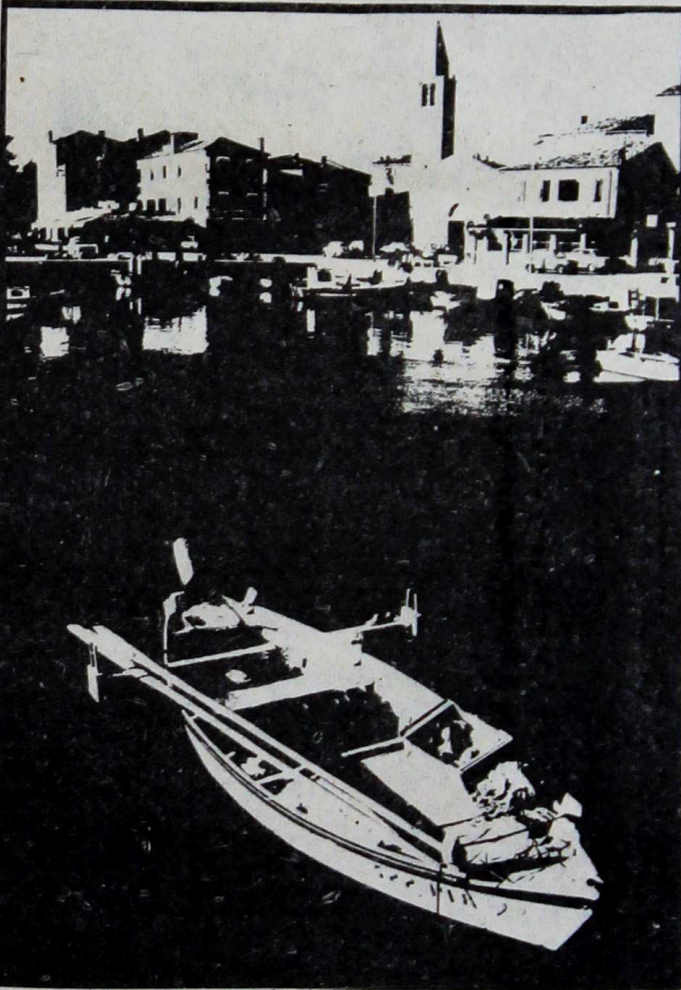
PET: DJELUJE LI PRI MJESNOJ ZAJEDNICI SSOJ?

KUTIĆ: Omladinska organizacija ne radi, ili bolje reći ne radi onako kako bi raditi trebala, iako u Fažani ima oko 250-300 omladinaca. Razlozi su materijalne prirode. Imaju prostoriju za održavanje sastanaka, sportsku dvoranu, ali problem je što jedan dio mladih ide ujutro, a jedan poslije podne u školu, tako da se oni vremenski razmimoilaze. Ali, smatram da im ipak nedostaje volje za okupljanjem.

PET: NEMA VIŠE NI FEŠTE OD SRDELA...

KUTIĆ: Bili smo jedno od prvih mjesta koji su organizirali fešte. Fažana ima najjedlanije uvjete što se tiče organizacije jedne takve manifestacije. Međutim, kad se shvatilo da se organizacija jedne takve manifestacije ne može raditi volonterski, ona se ugasi-la.

ŠETAMO, PROMATRAMO, ZAPISUJEMO... I EVO NAS PRED SUPERMODERNOM ŠKOLOM. ULAZIMO ZA VRIJEME ODMORA, MUZIKA SE ČUJE SA RAZGLASA. PROLAZIMO KROZ VELIKI HOL, HODNIK, GARDEROBU, DVORANU, MARENDARIJ, SVE VRVI OD UČENIKA.

Razgovarali smo sa predsjednikom skupštine Mjesne zajednice Fažana i direktorom jedne gotovo najbolje opremljene škole, Ivanom Kutićem i šefom poslovnice Nacionalnog parka »Brioni«, drugom Brankom Lukićem.

PET: Kako je Fažana izgledala nekad?

KUTIĆ: (smijeh) Fažanac sam dvadeset i osam godina, rođen sam ovdje u blizini, a u Fažani sam od 1962. godine. 1953. godine trebao sam kao učitelj organizirati priredbu. U Fažanu sam došao pješice, bijelom cestom. Nije bilo škole, vrtića, hotela, ni Doma kulture, tamo je tada bio vinograd. U današnjoj školi nalazio se Dom kažnjehika i oni su svirali na našoj priredbi. U današnjem odmaralištu RZ CK SKH nalazio se institut za poljoprivredu. Bilo je to pravo ribarsko selo, a žene su na rivi prale rublje, jer postoji velik broj izvora slatkovodne vode. Izmjene nastaju šezdesetih godina kada je donešena odluka o iseljavanju Briona, te je donešena odluka da Brioni postaju rezidencija druga Tita. Tada počinje intenzivna stambena izgradnja.

PET: KAKO SE TADAŠNJI POLOŽAJ BRIONA ODRAZIO NA RAZVOJ FAŽANE?

KUTIĆ: U ono se vrijeme odrazio vrlo negativno. Tada je bilo zabranjeno nastanjanje ljudi sa strane, bile su na cesti postavljene table da je vozilima sa stranim registracijama zabranjen prolaz. Tek negdje 1976. godine strancu je bilo dozvoljeno da prespava u Fažani. Do tada je tako nešto bilo ne pojmljivo.

PET: DA LI OTOČJE BRIONI SADA KOĆE ILI POMAŽU RAZVOJ FAŽANE?

KUTIĆ: Teško je to reći, ali postoji mišljenje većine ljudi da nam Brioni još uvijek ne omogućavaju brži razvoj.

Nastali su problemi prouzrokovani njihovom djelatnošću izletničkog turizma. U pitanju je nećistoća koju donose sami izletnici, a nacionalni park te iste probleme ne smatra svojim. Osim toga, Fažanci su posebno ogorćeni i zahtjevaju da se ukloni ograđa na gatu koja je postavljena mimo našeg odobrenja, mimo volje građana. Žalili smo se i građevinskoj inspekciji i Skupštini općine, ali ništa. Pokušavaju nas uvjeriti kako je ograđa potrebna iz sigurnosnih razloga. To je isto kao što se vojno odmaralište zgrađuje tri metra visokom žicom, što je protupropisno i protuzakonito, van svih normi, kao da smo u logoru, u II svjetskom ratu! Od koga se ti ljudi ograđuju? Umjesto da su sretni što smo ih lijepo primili, oni se ograđuju!!! Mještani Fažane su po tom pitanju prevareni!

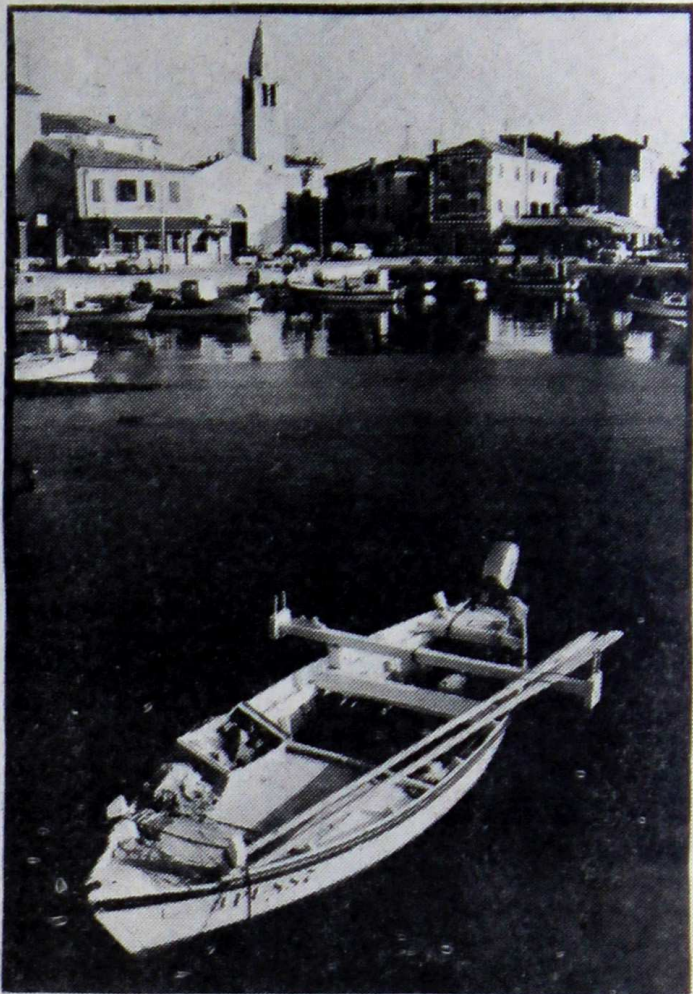
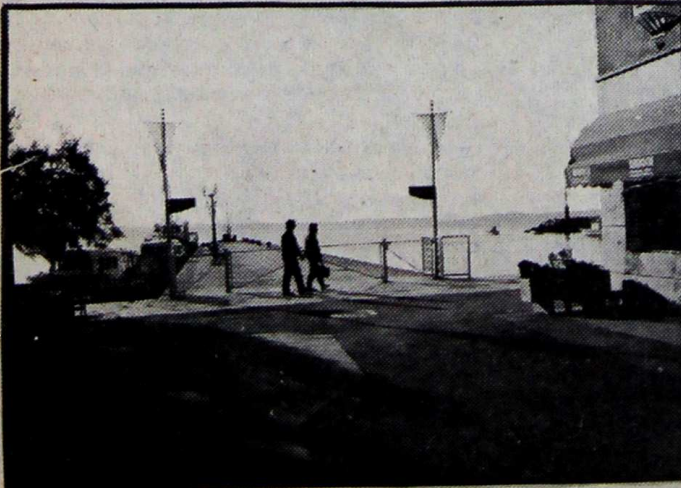
Teško je reći da li otočje Brioni pomaže ili odnemaže Fažani, jer taj njihov položaj još uvijek je nedefiniran. Otok Vanga je spomen područje, dio objekata zadržala je Federacija republika, četvrti dio zaslužuje pojedinci, tako da RO NP »Brioni« nije lako, jer dohodak ostvaruju sa ostalim, petim djelom objekata, a on je nedostatan da pokrije silnu infrastrukturu na Brionima. Broj gostiju trebao bi biti deset puta veći da bi se mogli ostvariti svi sadržaji koje bi turista dubokog džepa htio da ima. Brioni su velika prilika istarskog i jugoslavenskog turizma. Treba to znati iskoristiti.

PET: KAKVA JE SURADNJA SA OSTALIM MJESNIM ZAJEDNICAMA?

KUTIĆ: Sa Valbandonom, koji je do jučer bio naše područje surađujemo dobro, nema nikakvih konflikata. Ali, sa MZ Galizana i Vodnjan nismo zadovoljni suradnjom, trebala bi biti puno bolja. Ti su ljudi orijentirani na ovo more u Fažani, a još nismo riješili tko treba plažu održavati. Plaže nemaju sanitarnog ćvora, kioska, koševa za smeće, tamo se jede, kuha, baca smeće... Nitko o tome ne vodi računa, a mi sami nemamo novaca da se to održava. Tužno je i što je cesta Galizana - Fažana još uvijek ne asfaltirana. Ako nema novaca neka se stavi tabla da je ne upotrebljiva.

PET: NE VODI SE NI VELIKA BRIGA O ARHEOLOŠKI VRIJEDNIM SPOMENICIMA, CRKVICAMA I U RUŠEVNOM STANJU...

KUTIĆ: Da. Dva puta je rušena, a sada se vode birokratske prepirke i peripetije između Arheološkog muzeja, Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika i SIZ-a za stambenu i komunalnu djelatnost. Možda je razlog i u ne sposobnosti tajnika Mjesne zajednice da taj problem riješi, da sve te ljude animira.

PET: DA LI JE NASTAVNIČKI KADAR ZADOVOLJAN OSOBNIM DOHOTKOM?

KUTIĆ: Moj prosječni OD iznosi 78 milijuna starih, a vršim dužnost direktora škole i imam 33 godine radnog staža. Nastavnica sa 33 godine radnog staža ima 68 starih miliona, dok početnička plaća iznosi 46 miliona dinara (starih).

PET: KAKO I DA LI ŠKOLA SURAĐUJE SA NACIONALNIM PARKOM BRIONI?

KUTIĆ: Naši su ućenici uglavnom svi bili na Brionima za vrijeme održavanja nekih manifestacija. Mi smo, nekako »Dežurna škola u tim prilikama«. Nacionalni park pokazuje veliko razumijevanje za školu. Na Brione idemo kad je mrtva sezona, kad nema gužve. Izlaze nam u susret sa cijenama, platimo nešto nižu cijenu od normalne. Izlete organiziramo za ućenike.

PET: DOBIVAJU LI UĆENICI BRIONSKE MANDARINKE?

KUTIĆ: Dva puta smo dobili mandarinke, stiglo ih je dosta i dobro smo se najeli. Svaki razred dobio je košaricu mandarina.

PET: JESTE LI ZADOVOLJNI UVJETIMA RADA U ŠKOLI I SAMOM ŠKOLOM?

KUTIĆ: Mi smo škola koja ima idealne uvjete rada. Sve je u superlativu. Dobar smo kolektiv, ućenici su dobri... jedino nas društvo ne razumije, jer za njih smo supermoderna škola za koju je potrebno dosta sredstava. Mi potrošimo 6-10 puta više struje nego ostale škole, ali novaca nemamo. Mogućnosti su manje od potreba. Vode se borbe za oslobađanje škola od nekih suvišnih davanja...

Trebalo bi tražiti da svi dobiju školu kakvu Fažana ima.

O POSLOVNICI NACIONALNOG PARKLA »BRIONI« I FAŽANSKOM TURIZMU ŠEF BRANKO LUKIĆ REKAO JE:

Poslovnica je organizirana jedinica Radne jedinice »Turizam« u sklopu Nacionalnog parka. Osnovni joj je zadatak zadovoljiti sve funkcije Nacionalnog parka. Prvenstveno se bavi poslovima prodaje i realizacije izleta na Brione, dok joj je dodatni posao prodaja izleta ostalih agencija, prodaja privatnog smještaja i mjenjački poslovi. Osim toga, u RO Nacionalni park postoji i služba prodaje u okviru PJ Marketing koja vrši generalno popunjavanje kapaciteta hotela na Brionima.

Sa ovakvom organizacijom krenuli smo 1. travnja 1984. godine. Do sada je u ovoj godini Brione posjetilo 165643 gosta, od toga 32497 stranaca. Od otvaranja otoćja, do danas, na Brionima je bilo 773229 izletnika. U privatnom smještaju registrirano je 15467 noćenja. Ugovor, buking, završni obraćuni, poslovi sa gostima vrše se putem naše poslovnice. Međutim, problem je u tome što ljudi ne shvaćaju da su Brioni Nacionalni park koji se samofinancira iz vlastitih prihoda, ne postoji onaj ostatak što drugi zovu budžetiranjne, jer nema poklanjanja novca. Svaka usluga plaća se, i mi ne možemo poklanjati izlete.

Brioni sami ostvaruju preko 75% prihoda, vlastitim radom i orijentacijom na poslove turizma (kongresni, odmarališni, izletnički) i ugostiteljstva. U Fažani imamo hotel »Beograd«, koji je cijele godine otvoren, prodavaonicu suvenira, poslovnicu, upravu i prostor garaža. Cijena izleta radnim danom je 12000 dinara za domaće goste, a stranci plaćaju protuvrijednost 40 Dm u dinarima. Petkom, subotom i nedjeljom je 14000 dinara. Studenti, ućenici i vojnici imaju popust, pa plaćaju 9000 dinara.

STJEPAN SUŠAĆ, šef saobraćaja u Nacionalnom parku rekao nam je DA BRIONI POSLUJU SA 8 BRODOVA, OD KOJIH SU DVA VEĆA, ZA MASOVNI PREVOZ PUTNIKA, A OSTALO SU MANJE PLOVNE JEDINICE ZA VEZU SA I MEBU OTOCIMA, OD KOJIH JE JEDAN TERETNI. PROSJEK STAROSTI IM JE ČETROSEET GODINA, IMAJU I DVA VLAKA, SLUŽBENE AUTOMOBILE I AUTOBUS ZA PRIJEVOZ RADNIKA.

**BILJANA RADOJIĆIĆ
FOTO: EDVARD STREJNA**

ČOVJEK NA TIN SVITU

»UMJETNICI SU TRAGIKOMIČNE LIČNOSTI, I TO JE DOBRO.«

RAZGOVOR: DANIEL NAČINOVIĆ

Ljubav je misija čovjeka. Da živimo zajedno, da volimo, spoznajemo, mijenjamo se, postajemo bolji, ljubaviju stvaramo – zato jesmo, onoliko koliko jesmo. A prečesto to zaboravljamo. Za podsjećanje preporučujem terapiju od barem jedne knjige DANIELA NAČINOVIĆA, ako već niste u prilici da ga upoznate, i osjetite – kao što je bila moja sreća – sva njegova pozitivna, dobra zračenja kakva se šire i sjaju oko rijetkih ljudi, što nas privlače, smiruju i tako liječe samom svojom blizinom. Znam, zvuči bajkovito... I ne morate mi vjerovati... Ali, ima takvih ljudi.

Čuli ste – najčešće ih zovu umjetnicima. Neposredni povod ovoga razgovora s umjetnikom zapravo je nebitan, a značenje mu je upravo u tome što je povod – mada se ne može reći ni da je banalan, ni svakodnevan.

POVOD JEDAN = Daniel je jedan od autora značajne, lijepe i hvaljene knjige »PULA NA STARIM RAZGLEDNICAMA«.

POVOD DVA = Daniel je nedavno bio u NEW YORK-u, pa smo željeli čuti utiske iz prve ruke.

Izrodilo se iz tog susreta sve što i treba kada je u pitanju veliki čovjek. A gotovo da nije htio razgovarati... Nije navikao, kaže. Skroman. A zašto nije navikao? Jer prave ljude u nas se rijetko kada pita štogod... U pravilu. Zato odmah krećem suprotnom strujom.

Kome je stalo do duhovnoga mira, a nema pri ruci niti jednu od Danielovih zbirki, neka za početak pročita ovu bilješku. Utisci su to nedavnog druženja, započeto službeno – u stilu: »Molim Vas, recite mi nešto o svojim počecima« – da bi nakon toga potekla bujica (jednostavno ne mogu ne spomenuti i plave, blage oči, i smirujući glas...): »Oduvijek sam pisao. A pisao sam sve«, kaže Daniel. Trideset i šest mu je godina. U osnovnu je školu, u rodnom Labinu, pošao kao petogodišnjak. A znao je čitati već sa dvije godine. »Ljudi su me, kao čudo od djeteta, znali voditi sa sobom po mjestu da im čitam natpise na zgradama, jer nisu mogli u to vjerovati.« Prvu je zbirku pjesama objavio 1976. (»Tu i tamo nedjelja«), a do danas mu je tiskano desetak naslova, što novelističkih, što poetskih zbirki, pa i slikovnica (jednu je i sam ilustrirao). Tu su »OBALJE MASLINE I TRGOVI«, »POLUOTOK SNOVA«, »LIBAR OD VRIMENA« – prvi čakavski sonetni vijenac, »JADRANSKE PJESME«... Stvara na čakavskom dijalektu, te na hrvatskom književnom standardu, no nerijetko ubacuje stihove ispijevane talijanskim, pa čak i njemačkim jezikom. Zašto? »Neke se misli jednostavno mogu bolje izreći na čakavskom, a neke na književnom jeziku... Dok su talijanski i njemački jezici kojima se nekada govorilo i govori se u ovom gradu, pa tako nose sobom jedan specifično pulsni ugođaj, koji je nemoguće zanemariti.«

Daniel Načinović član je DRUŠTVA KNJIŽEVNIKA HRVATSKE, ali skroman, kakav jest, (sam to naziva realnom procjenom) sebe smatra lokalnim umjetnikom, dodavši da su uostalom svi umjetnici u biti lokalni, urasli u svoju sredinu, a medijska razvikanost i popularnost ne moraju imati bliske veze s umjetničkim i kvalitetnim. »Kada sam počeo objavljivati, nisam poznao ostale književnike naše regije, no danas znam da se u Istri oko dvadesetak istinskih, vrijednih umjetnika bavi pisanjem, od kojih je nekolicina zaista nepravedno marginalizirana. Istakao bih trojicu; a svaki je interesantan na svoj način, pjesnički jak, mada su međusobno vrlo različiti. To su ANTUN MILOVAN, koji piše na čakavskom, pa BUDIMIR ŽIŽOVIĆ, koji vrlo malo objavljuje svoju poeziju, te EDINO SALAMON, u čiji privatni život ne bih ulazio, a ima vrlo snažan pjesnički osjećaj, kao i izraz, možda malo neugladena stila, ali dojmljiv...«

Teško je živjeti samo od bavljenja umjetnošću, a takva je situacija i sa književnicima. No, Daniel živi od pisanja. Naravno, ne samo od objavljivanja proze i poezije, kao i prijevoda, već od pisanja za novine, (urednik je u »Glasu Istre«), komentara turističkih vodiča, scenarija za filmove, tekstova za glazbenike (kako rokere tako i zabavnjake)... Zaista, piše sve, kako i sam veli. I nije književnost jedina umjetnička grana kojom se bavi (tu su GLAZBA I SLIKARSTVO), ali je najdraža, iznad svih. »Pisanje prije svega!«

I uprkos svemu; jer biti književnik danas znači predstavljati TRAGIKOMIČNU LIČNOST. Smatraju te luckastim, zanesenjakom – no takav je oduvijek odnos prema umjetnicima – a drugačije i ne može biti: ako sam sebe shvatiti preozbiljno, tragično – ispađaš SMJESAN; ako podcjenjuješ ono što radiš, tomu se izruguješ – onda nema smisla išta činiti, ispađaš DVOLIČAN, NEISKREN. Uzmi malo jednoga i drugoga, tragičnoga i komičnoga – najbolja je kombinacija tragikomika. To je to.

»Pisanje, pjesme su veliko zadovoljstvo, relaksacija. Pogotovu kada pročitam neku svoju davnu misao i vidim da tu ima nečega, da još stoji.«

»MUZIKA JE NAJVEĆA OD SVIH UMJETNOSTI.«

Rekli smo da se Daniel Načinović bavi i slikarstvom. »Kako znaš?«, začuden je. Znam, i mislim da to spada u ono pozitivno umjetnikovo zračenje, jednostavno i prepoznatljivo... Da, slika akvarele i moglo bi ih se skupiti za jednu izložbu. Bavi se više karikaturom i ilustracijom. Karikature je izlagao više puta u Puli, Subotici, Somboru, pa i u Montrealu na Svjetskoj izložbi...

A glazba? Gitaru svira za svoju dušu, no ipak je uglazbio nekoliko vlastitih pjesama, uglavnom dječjih. Draže su mu električne orgulje; podsjećaju na gimnazijske dane u Bogoslovnom sjemeništu u Pazinu kada mu je sviranje orguljica bilo jedno od redovitih zaduženja. Iako je svoj život posvetio literaturi, Daniel glazbu smatra najvećom i najpotpunijom od svih umjetnosti. Citira Tita kada kaže: »Svijet bi bio bolji, kada bi se više bavio muzikom.« Muzika je temeljena na harmoniji, harmonija je odraz prirode i njenih zakona, priroda je dio svemira... Od umjetnosti do svemirskih prostranstava – i nije tako daleko...

Daniel se smatra UMJETNIKOM, ali NE I KULTURNIM RADNIKOM. »Kultura je«, objašnjava, »djelatnost; dok je umjetnost DAR, a ne moj rad i moja zasluga. Pjesme nastaju u inspirativnom trenutku, odjednom, kao ideja – sam taj mehanizam ne poznajem. Kasnije, eventualno, sve skupa malo estetski, stilski dotjeram, jer ipak pišem za ljude, za čitanje. I zato se ne osjećam intelektualiziranim čovjekom, kulturnim radnikom, ne volim filozofirati, ne volim umišljenost, ozbiljnost.

Jednostavno otkrivam što sam, što je čovjek, a to je uvijek i iznova zadatak umjetnosti. Duboko vjerujem da je čovjek (njegov duh) ipak besmrtn, vječan. Suprotno bi razmišljanje srušilo taj moj sistem i sva uvjerenja, a onda ne bih imao zašto stvarati. Naoko je paradoksalno, ali u tome i jest bit umjetnosti, što – ako je istinska – mora jednovremeno biti i krajnje jednostavna i monumentalna. A tu njenu bit ne mogu ugroziti niti forma, niti naručena tematika, ništa...«

Tako je Daniel pisao, bez predrasuda, i za »Melodije Istre i Kvarnera«, i za gostioničara koji je na zidu htio imati pjesmu o pomorcima, svojim precima...

Smatra da je prava umjetnička forma za njega roman, ideja ima, ali za pisanje romana treba naći mnogo vremena, kojega za sada nema dovoljno...

»SEBE SMATRAM SRETNIM ČOVJEKOM.«

»Pula na starim razglednicama«. Draga knjiga, izdana je u četiri tisuće primjeraka i gotovo su svi rasprodani (izdavači – »Povijesno društvo Istre« i »Sportska tribina« iz Zagreba). Bogata likovno-povijesnim materijalom, luksuzno opremljena – nije čudo da je pohvalno dočekana od strane kulturnih djelatnika. Kao pravi hit. Daniel je napisao prigodni prateći tekst, stihove; i mnogo mu je draže kada čuje lijepo mišljenje o knjizi od nekoga tko se inače na bavi kulturom i umjetnošću, kada čuje da je tako lijepa za poklon, da izgleda »kao bonbonijera«. Upravo to je za autora velika satisfakcija.

Sada naš grad ima barem svoje stare razglednice, kad već nema napisanu i u jednoj publikaciji objedinjenu povijest i razvoj. I mat će uskoro i novi turistički vodič, dakako, i Danielova pera, kao što je iz njegova pera potekao i scenarij za film naručioca »Arheološkog muzeja« iz Pule »ANTIČKA PULA«.

»Radio sam u suradnji s Igorom Galom i Davorom Roccom. Nije to turistički film, a nije ni previše stručan u komentarijama. To je film o spomenicima našega grada, bez ikakvog pozivanja na sadašnji trenutak i turističku ponudu, bez industrije, hotela, jedrilica. Rađen je u verzijama na hrvatskom i engleskom jeziku, i zametak je budućeg video-kluba Arheološkog muzeja Pule, što je u svijetu uobičajena praksa.«

I »Pula na starim razglednicama« i »Antička Pula« mogle su odvesti Daniela Načinovića do SAD-a, do NEW YORKA, na »Dane Istre«. Ali nisu. I zato je otišao sam. I video. I doživio Veliku Jabuku. I odmah je – po svojoj podjeli – uvrstio u dva najzanimljivija mjesta na svijetu. Drugo je Medugorje. Mada poređenje djeluje nemoguće – oba mjesta veže slična i neponovljiva atmosfera. Na svakom koraku očekuje nas nešto novo, ljudi nasmešeni korčaju ulicama, na licima nema mrzovolje, pa ni ozbiljnosti. Medugorje, koje je danas međunarodni vjerski hodočasni centar, možemo pratiti kroz prizmu religijskog fanatizma, turizma, komercijaliziranja – ali mu se ne može odreći čudno i vedro raspoloženje, dobra volja koja zrači iz svakog kutka, a kojoj je teško odoljeti.

To isto ima i osamnaestmilijunski (18 milijuna stanovnika) N. Y. Tamo se živi bez tipično evropske dekandencije i opterećenja prošlosti, a ljudi nisu otuđeni kako nam to prethode masovni mediji. Naprotiv, između tih silnih nebodera struji i buja pravi život.

»Srećan sam što sam si ovakav doživljaj mogao priuštiti sa novinarskom plaćom.«

»NIJE POTREBNO SVE REĆI ILI NAPI-SATI, I ŠTUNJOM SE GOVORI I SPO-ZNAJE.«

Tako kaže Daniel Načinović. I slažemo se s njime. A on ipak nije gotove i spremne za objavljivanje dvije zbirke pjesama: »Čovik na tin svitu« i »Što ima stolar pod jastukom«. Iz potonje ekskluzivno objavujemo dvije pjesme, po izboru samoga autora:

Daniel NAČINOVIĆ

RAZMATRANJE

Najprije otvorim prozor i velim:
Divan je dan, prikladan za velike podvige!
ali me kao miša dočeka život
i zareži onim svojim pogledom.

Onda zatvorim prozor i kažem:
Baš je dobro ne odlaziti nikuda,
voljeti ovu mrvicu samoće,
ali me netko dodirne ravnalom
i prostrijeli onim svojim pogledom.

Zatim stanem do stakla i rekнем:
Lijep je ovaj život, kakva će tek biti vječnost!!
Tada se život osmjehne
(kao da sam izvalio neku naivnost)
i sasvim ozbiljno veli:
Da, mi ćemo se opet vidjeti!

ŠTO IMA STOLAR POD JASTUKOM

Što ima stolar pod jastukom?
Jeste predmet od drveta.
Jesu i noževi.
Stolar ima blanju pod jastukom;
jer, što li su drugo snovi,
do li i verje od čista mirisna drveta,
što leti,
možda do zvijezda,
kao ostatak velikog, raskošnog stabla!

»Na mene je sve utjecalo. Ogradio se nisam ni od čega. Po godinama sa pripadao rock-generaciji, šezdesetim godinama, dobu blagostanja, velikih ideala i iluzija, a ta nota romantičnosti se i danas osjeća u mom djelu. Slušao sam »Beatlese«, ali su na mene mnogo više utjecali »Rolling Stonesi« naročito pjesmom »Satisfaction«, programnim određenjem jedne generacije – koje jednako, a možda i više, vrijedi za današnju omladinu. Mladi su danas mnogo trezveniji nego što smo mi bili, i to veoma cijenim kod njih. Kod vas. No, oni zaista nigdje ne mogu naći zadovoljstvo – bez ideala su, bezvoljni, apatični, ozbiljni, ne trude se, ne čuje se za njih. Mi smo se nekada mnogo smijali, bio je to zdrav, dobrodošao humor, a danas ako ga i ima, to je ironija i sarkazam.

Nije samo glazba utjecala na mene – živo pamtim i djetinjstvo kod bake na istarskom selu, mudrosti starih ljudi, prirodu... Neću vam prešutjeti da je jednu Danielovu pjesmu, objavljenu u književnom časopisu »Istra«, spasio legendarni Franci Franci, pa je odmah uglazbio, pa je odmah postala hit. »ADDIO, POLA, COSULICH PATRIZIA...« Dalje znate.

»ČOVJEK TREBA GRADITI, A NE USTAVATI SEBE I DRUGE.«

»Podimo od Pule. To je grad različitosti, u tome je njena specifična atmosfera, mada ne sasvim definirana. A to je bogatstvo. Jugoslavija je lijepa i različita zemlja, a od tog svog bogatstva stvara probleme. Međuljudski odnosi, međunarodni, u našoj su zemlji vrlo ispolitizirani – a to nije stvar politike već ličnog odnosa, bon-tona, ako hoćete. U svijetu se na nacionalne različitosti gleda mnogo normalnije nego kod nas. Pesimist sam, iako to u ovom razgovoru ne bih želio biti. Imamo zdravu mladu generaciju, ali ona ne dolazi do izražaja ni u ekonomiji, ni u politici, ni u znanosti, umjetnosti...

Gdje su mladi? Nisu organizirani, nisu glasni...

Nadam se da nisam dovoljno informiran... Sve to spada u tipično naše paradokse, kojima smo okruženi i u kojima se gušimo: više se raspravlja o nazivu književnoga jezika i gramatičkim pravilima, umjesto da ljudi stvaraju, pišu...

Djeco, čuli ste! Stvar je u dobroj volji i glasnosti. Dižite svoj glas!

A ako neko nije stekao svoj narušeni duhovni mir, kao što je obecano na početku ove bilješke, neka se ne uznemirava još i više. Neka radije počne sam nešto stvarati, makar spomenuti duhovni mir. U tome neka mu od pomoći bude koja od Danielovih knjiga.

Niste veseli?
Onda se barem radujte.
»Veselje nije isto što i radost. Ono je trenutno i ima svoju vanjsku manifestaciju, dok je radost unutarnja, traje, a ne mora se ispoljavati.«

Čovjek treba graditi...
NATAŠA DRAGUN

intervju:

RADE ŠERBEDŽIJA

Rade Šerbedžija ponovo u Puli – tako je »Arenaturist« naslovio program u Kongresnoj dvorani Hotela »Histrion« održan 11. prosinca. Narod je dakako pohrlio i salu ispunio do posljednjeg mjesta, Rade je dakako ponovo bio sjajan, trunčicu komercijalan i premda je dio programa već izvodio u Puli, podjednako je plijenio pažnju svih pristunih. To je to – briljantna gluma, bespriekorno izgovoren i otpjevan tekst, uz klavirsku pratnju Miroslava Barca. Uživalo se i u koktelu priređenom u susjednoj sali neposredno nakon predstave itd. I sve tako u tom stilu – hvala »Arenaturistu«, hvala Šerbedžiji, hvala svima koji hoće, umiju i mogu organizirati kulturna događanja, jer narod je željan zabave i hrli gdje ga se pozove, pa šta košta da košta...

Razgovarali smo nakon koktela. Oko toga uopće nije bilo problema, premda nisam sigurna da li je to važno spomena. Drugih novinara nije ni bilo, što valja shvatiti kao usputno zapažanje. Vjerojatno ljudi od pera nisu ovo shvatili kao posljednju šansu za razgovor. Doći će Rade opet... Četrdeset i dvije godine su mu tek, dobio je brojna svjetska i domaća priznanja i nagrade, i usprkos tome nije postao »državni« glumac, a dobivat će ih još i vjerojatno ustrajati u svom izgledu i ponašanju nonšalantnog intelektualca, uvijek spremnog na neformalan razgovor i druženje.

NI JEDAN TEATAR U JUGOSLAVIJI NEMA IZGRADENU SVOJU ESTETIKU? NEMA PREPOZNAVANJE SVOJU U KOJOJ BI ČOVJEK MOGAO BITI ZADOVOLJAN I SRETAN I DRŽATI SE TEATRA...

ŠERBEDŽIJA: Nisam bio dugo u Puli. Da... bio sam pretprošle godine, na festivalu. Odlično se osjećam u Puli. Ovo je sad malo na brzinu inače, volim doći u Pulu, naravno. Više, zapravo kad nije festivalska gužva, onda je super...

PET: Ovogodišnji pulski festival prošao je nažalost bez vas. Da li to znači da ste se okrenuli više kazalištu ili možda snimanjima u inozemstvu?

ŠERBEDŽIJA: Nisam ove godine ništa snimio za našu kinematografiju. Snimio sam dva filma za Amerikance od kojih je jednog režirao Makavejev.

PET: Trebali ste glumiti Leona u »Glembajevima« Tončija Vrdoljaka... Kako ste uspjeli odoljeti jednoj takvoj ulozi?

ŠERBEDŽIJA: Film nisam gledao, ali mi je lično žao što nisam igrao tu ulogu, jer sam je igrao u teatru, i draga mi je vrlo. Ali, baš u to vrijeme sam radio sa Makavejevom taj film »For a night of love« i nisam onda mogao, jer su se podudarali termini... žao mi je...

PET: Jeste li vidjeli koji film iz ovogodišnje jugoslavenske produkcije? Kakvo je vaše mišljenje o svemu tome?

ŠERBEDŽIJA: Nisam vidio ništa... ja vam, zapravo, znate, iskreno govoreći rijetko gledam filmove, naročito naše... gledam one filmove za koje mi kažu da treba pogledati... naravno, uvijek gledam filmove mog prijatelja Žike Pavlovića ili, šta ja znam, nekih režisera za koje smatram da treba pogledati njihove filmove. Uglavnom, nisam filmofil... ne gledam filmove rado... U zadnje vrijeme gledam filmove sa video kasetama, i sad nadoknađujem ono što sam propustio godinama... ili zbog teatra ili zbog nogometa... a onda, moj sin i kćer toliko intenzivno gledaju filmove nabavljaju kazete tako da gledam s njima...

PET: Vjerojatno ima puno glumaca, režisera, muzičara, reditelja koje cijenite i volite... Možete li nam neke izdvojiti?

ŠERBEDŽIJA: Pa znate što... ja općenito volim tu profesiju... pa onda ima mnogo i glumaca i režisera koje volim i cijenim... teško je to izdvojiti ovako na prečac... ali mislim, ako čovjek može da govori sa nekim oduševljenjem o nekima od njih sa kojima sam radio i koje sam gledao, onda su to nenadmašivi Slobodan Perović, Paja Vujišić... pa recimo, koga ja volim specijalno i divim mu se, Fabijan Šovagović, Ljuba Tadić, to su onako, moji glumci... pa glumice su, naravno, Milena Dravić i Sonja Savić tako... njih volim jako... i druge volim naravno, ali ovi su mi onako intimno prijateljski najdraži... naravno moj Miodrag Krivokapić, s kojim radim u teatru i kojeg volim i cijenim strašno... on mi je sjajan tip, sjajan...

DANAS TEATAR MORA BITI PAMETAN, A NE ONO ŠTO MI IMAMO: AČITI SE, BEČITI SE, GLUMATI, TEATAR MORA IĆI U KORAK S VREMENOM, KOZMOPOLITSKIM MENTALITETOM MLADE GENERACIJE!

PET: Recite, kako uspijevate uskladiti toliko poslova i usloga odjedamput a k tome i obiteljske obaveze...

ŠERBEDŽIJA: Pa, vidjet ćete kad dođete u moje godine (smijeh) ako se budete interesovali za život. To život nosi sa sobom. Nekad sam noćima i noćima volio biti u kavani. Sad više ne... jer kad sam u Zagrebu sad sam stalno doma. Onda su me prozvala moja djeca Buda..., jer stalno sjedim u jednoj fotelji i samo sjedim... ha ha ha...

PET: Recite, gdje je sad vama doma?

ŠERBEDŽIJA: Meni je doma uvijek i sada, ja vjerujem i bit će – Zagreb. Tamo je doma... to je moj grad, gdje sam osnovao obitelj, to je grad kojeg volim, kojeg poznajem, to je grad koji užasno mrzim, njegovu birokraciju i sve ono što je vezano uz teatar, ali ga i užasno volim, sve ono što je izvan toga, ne...?

PET: A Subotica?

ŠERBEDŽIJA: Subotica je jedan sjajan grad koji upravo obrnuto, najviše volim zbog teatra.

PET: Tamo i radite?

ŠERBEDŽIJA: Da. Tamo i radim zadnje tri godine, igram predstave, putujem... teško je putovati... ali teatar je stvarno odličan i isplati se... Tamo je i Ljubiša Ristić s kojim radim dugo godina, tako da je super što se toga tiče...

PET: Vi ste i profesor na Akademiji za dramsku umetnost u Novom Sadu, neprestano ste u nekom trku i poslu...

ŠERBEDŽIJA: Znate, teško mi je putovati u Novi Sad... moja obaveza je otići jednom nedjeljno u Novi Sad. Obično ja to spojim u tri dana, pa me nema tri nedjelje... ali, uglavnom, onda, recimo, preko ljeta radim s njima mjesec dana, svaki dan... jer sam ih ubacio u teatar u Subotici... tako da nadoknađim stvari koje izgubimo tokom godine... tako da eto držim to jer su to sve zgodni ljudi, mladi i za mene je to ne pedagogija jer ja mrzim pedagogiju, ja ne mogu da budem pedagog. To je za mene prava mala oaza ispitivanja teatra... kao što ni jedan teatar u Jugoslaviji nema izgrađenu svoju estetiku, nema svoju prepoznatljivost, u kojoj bi čovjek mogao biti zadovoljan i sretan i držati se teatra... tako to ja pronalazim jedino u kontaktu s mladim ljudima... jer mislim da jedino oni imaju tu energiju, tu znatiželju, tu snagu i pretvaram se zajedno s njima u nekakvog tragača, za umjetnošću, za rješavanjem nekih pitanja koja se postavljaju pred nas, za sanjanjem o kazalištu... jednom riječju...

PET: Jeste li zadovoljni svojom klasom, i kakvi oni moraju biti da bi zadovoljili vaše uvjete?

ŠERBEDŽIJA: To je interesantno pitanje. Izabrao sam neke mlade ljude za koje mislim prije svega da su zanimljivi, da su kao osobe interesantni, da su inteligentni. Manje sam poklanjao pažnje njihovoj glumstvenosti, općenitoj glumi. Mene u principu nervira prevelika gluma mladih ljudi koji dolaze na prijemne ispite... više volim nešto što otkriva lice, lice koje zna odgovoriti, pogled nekog oka, lice koje znam prepoznati ili lice iza kojeg stoji neka pamet. Ja mislim da teatar danas mora biti pametan teatar, a ne neki folklorni teatar, ono što mi znademo, ačit se bečit se, glumatati... Teatar mora ići u korak s modernim vremenom, vremenom koje nosi nekakav kozmopolitiski mentalitet koji nas veže sa Evropom i svijetom, a to je cijela generacija mladih ljudi koji to nude... i čija će to biti budućnost... zato sam izabrao tako... neke mlade, čudne ljude, i nisam se pokajao...

PET: Ove godine je na zagrebačkoj Akademiji klasu primao profesor Tonko Lonza. Da li ste s njim surađivali i kako?

ŠERBEDŽIJA: Nikad. Nikad nisam s njim surađivao odnosno jesam, al' ne sjećam se. To je nešto što je taknulo površinu mog tijela... ne sjećam se toga više uopće...

PET: Spremate li nešto novo za ljubitelje poezije na ploči i kazeti?

ŠERBEDŽIJA: Sad u dvanaestom mjesecu spremam novu ploču koja će izići u februaru. Snimat ću je u Subotici, i ploča će imati na sebi nešto od Subotice i od Zagreba. Imat ću sa jedne strane svoje neke šansone, poeziju, a s druge strane ću imati neku... Suboticu... mađarski melos... ono kako je odjeknula ta Subotica u meni... i ta Mađarska.

PET: Silba je sinonim za vaš godišnji odmor...

ŠERBEDŽIJA: (smijeh) Ja ne ljetujem na Silbi, ja živim na Silbi... (smijeh) Kažu, čovjek je odande gdje ima kuću, a ja imam kuću na Silbi... ta Silba je negdje duboko u meni... na nju idem od 1968. godine...

PET: Zašto baš Silba?

TEATAR AKO NIJE DOBAR, KRIMINALAN JE, UŽASAN... NAJSTRAŠNIJE JE OD SVEGA LOŠ TEATAR... ZATO JA SAD ČEKAM DA VIDIM KAKO ĆE FUNKCIONIRATI PULSKI TEATAR I KAKVA ĆE TO POLITIKA BITI

ŠERBEDŽIJA: Preko svoje žene koja tamo ide od svoje pete, šeste godine.

PET: Počeli ste snimati i reklame...

PET: Ove jeseni trebala je biti osnovana podružnica subotičkog KPGT-a.

PET: (nastavak) (Kazalište Pozorište Gledalište Teatar) u Zagrebu, pod imenom Akter... Da li se ta ideja realizirala?

ŠERBEDŽIJA: Nismo to još uspjeli promovirati, ali ja mislim da ćemo to uspeti vremenski napraviti, jednu scenu u Zagrebu i jednu u Beogradu, ali je to sad pitanje organizacije. Imamo dosta teškoća, oko svih mogućih stvari, ali mislim da je to budućnost mog vezivanja za teatar, i Ljubišnog (Ristića op. a.), zajedno sa svim onim našim ljudima koji čine nekakvu jezgru KPGT-a, da ćemo to napraviti i uspeti realizirati...

PET: Postoji li šansa vašeg povratka u Zagreb, na Akademiju?

ŠERBEDŽIJA: Ovaj semestar radim zajedno sa Izetom (Hajdarhodžićem op. a.) s obzirom da ništa ne snimam i ne radim ni jednu novu predstavu. On me zamolio da radim sa njegovom klasom. Ja sam pristao s tim da sam ja u Novi Sad odveo Toma Durbešića sjajnog režisera da radi s mojom klasom jedan posao koji sam ja zamislio, s tim da ja i dalje odlazim u Novi Sad...

PET: Ali ću samo ovaj semestar raditi jer u prvom mjesecu počinjem raditi sa Živojinom Pavlovićem. Dugo nismo ništa radili, i to me veseli, ja strašno volim tog režisera i volim sve izazove koje on nudi...

JA STALNO ČINIM KOMPROMIS SA SVOJIM ŽIVOTOM, RADEĆI FILMOVE, PREDSTAVE, ALI NE ZABAVLJAM PUBLIKU ZA NOVU GODINU ILI PRAZNIKE, JER IZBJEGAVAM BITI TE VRSTE DRŽAVNI GLUMAC

ŠERBEDŽIJA: Da. Al' kad ja snimim reklamu, naravno, snimim je džabe i snimim je iz političkog uvjerenja...

PET: Večeras ste govorili srpske i hrvatske pjesnike, da li je to slučajni izbor duše ili kako rekoste, teza i antiteza, odnosno sintetičko jugoslavenstvo...?

ŠERBEDŽIJA: To je upravo ono kao što i tretira ta moja priča o angažmanu, sastavljena od prvog dijela, od Krleže kad sam vjerovao da nešto promičem sa tim riječima, kad sam vjerovao da to nešto znači, da je to angažirano... dok nisam shvatio, da ja činim kompromis, stalno, sa svojim životom, rađajući filmove, predstave, zabavljajući publiku... Znam da nisam toliko duboko u kompromisu da zabavljam publiku za Novu godinu ili za neke praznike, to izbjegavam... izbjegavam biti te vrste državni glumac... ali u svemu ostalom ipak sam napravio taj kompromis tako da taj drugi dio koji sam sastavio jest priča o čovjeku koji je pristao na kompromis... i koji je u tome takav kakav jest...

PET: Kakav utisak ostavlja pulska publika?

ŠERBEDŽIJA: Uvijek sam volio u Puli igrati... jedno tri četiri puta sam igrao tog Krležu, prvi dio... pulska publika je sjajna, ona je odgojena na filmu... što je vrlo važno...

PET: Još nije na teatru, na žalost...

ŠERBEDŽIJA: To nije ni bitno... Bolje je biti odgojen na filmu nego na teatru... jer teatar sam po sebi, ako nije dobar kriminalan je, užasan... to je nešto najstrašnije od svega, loš teatar... zato ja sad čekam da vidim kako će to sve izgledati sa pulskim teatom i kakva će to politika biti...

PET: Hoćete li nam doći slijedeće godine, na festival?

ŠERBEDŽIJA: Pa ja mislim da hoću, ako Žika snimi ova dva filma. Mislim da će jedan sigurno završiti, a možda i drugi... ne znam... vidjet ćemo...

FOTO: ŠEBELIĆ GORAN
TEKST: BILJANA RADOJIČIĆ
HISTERIA 11. 11. 1988.

REPUBLIKA NIJE PRAZNIK ONA JE TRUDAN ŽIVOT!!

Stihovi Vesne Parun kao da su nam uz ovu 45. obljetnicu domovine postali životni credo (bar nekima).

I dok su nekad zastave ponosno vijorile sa stjegov, otvarale se prometnice, vodovodi, polagali kameni temeljci za potrebne i nepotrebne građevine, marširalo se i stupalo, zemlja je vrvjela svečanim akademijama, a TV program »Neretvama« i »Sutjeskama«.

Euforija prazništva ove je godine posve jenjala. Narod nije lud-zna da nema baš previše razloga za slavlje.

Praznik se sveo na zbrajanje prazničnih dana, kojih se u nekim sredinama (našim čuvenim odrađivanjem) uspjelo sakupiti i devet. Svečano je bilo valjda jedino prvačićima koji su se zakleli da će biti Pošteni Iskreni Odani Napredni Izdržljivi i RADINI. Od cijele zakletve mislim da će im najviše trebati ono IZDRŽLJIV. No, da se ne bi prerano zamislili, primitak kapa i crvenih marama popraćen je kolačima, tortama i prvom školskom čagom.

A kako su onda ljudi uopće proveli ove praznike?

Jedna od glavnih preokupacija u sjevernijem dijelu zemlje, gdje je dovoljno zahladilo, bilo je kolinje. Mnoga je nevinna svinja glavom platila, pa se eto, po selima lagano njišu na povjetarcu (ili dimu) bar šunke i kobase.

Neki su vrijeme iskoristili u shoppingu. Uz 1. maj, 29. novembar mnogima je najomiljeniji praznik. Jer, kapitalisti u te dane rade. Moguće je opskrbiti se zalihama kave, riže i odjeće (još kad bi rođendan Republike bio u doba velikih rasprodaja, kako li bi se slavljenci u njenu čast lijepo obukli!). Naši kapitalistički susjedi vrlo cijene socijalističke praznike, i proslavljaju ih onako kako najviše vole – radno, uz dobar profit.

U vijestima čujemo da su hoteli duž obale poluprazni. Ne pale više ni »vrlo povoljni praznični paket aranžmani«. No, oni najskuplji aranžmani, javljaju turističke agencije, RASPRODANI su. Odredišta kao: Florida, Sejšeli, Malta, Brazil planula su.

I tako u socijalizmu gdje su svi jednaki, a neki još i jednakiji, jedni održavaju kondiciju u badićima na južnim morima, a drugi uživajući u zimskom radostima, dok čekaju u redu za radnički kruh.

Imovinske razlikovnosti postaju sve brže i sve očitije. Pa tako možemo za sada uočiti dvije glavne skupine: pobornike ljetnih i zimskih sportova, uz tanak srednji sloj kojima je dohodak dozvolio jednostavno udisanje smrada trulog kapitalizma pri kupovanju.

Pretprazničko raspoloženje obilježila su i dva mitinga. Onaj u Beogradu, na kojem je kako kažu bilo milijun i tri stotine tisuća ljudi. Izvršno organiziran s besplatnim prijevozom, čuvanjem djece, dežurnim prodavaonicama i liječničkim službama, iskopanim javnim WC-ima, besplatnim čajem s blagoslovom republičkog rukovodstva i onaj »ilegalni« održavan u Prištini pet dana, nakon naredbe Pokrajinskog komiteta o zabrani okupljanja. Da bi došli do Prištine radnici su prošli kroz kordon »specijalaca«. Ovog puta je naredba o primjeni sile izostala.

U Mariboru studenti su odbili izvesti zastave u čast AVNOJ-ske Jugoslavije, tvrdeći da ta tvorevina ne egzistira jer su joj kompetencije i demokracija najozbiljnije ugroženi. Za vatrenije praznike pobrinuli su se i nepoznati bolesnici oštećujući nekoliko spomenika.

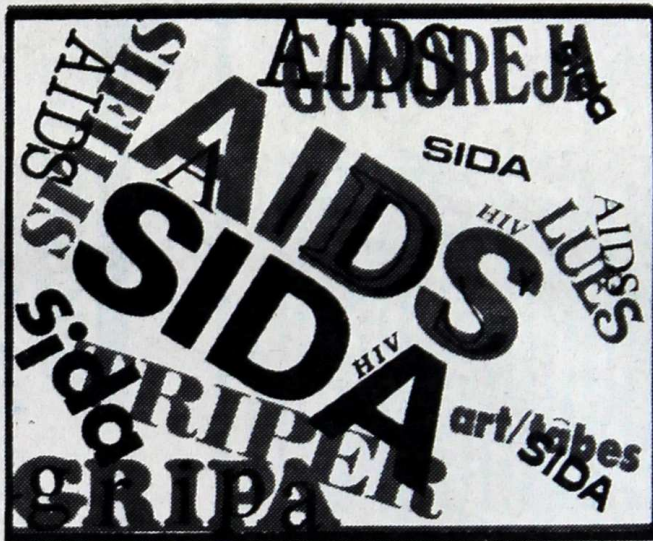
No da se ne omeđimo unutar granica tj. da nam »osvjetla obraz« trudi se i u svijetu naše gore (gubavo) lišće. Pa je tako nakon proustaških demonstracija u Sydneyu i revolveraškog upozorenja službenika konzulata protjeran službenik, dok su demonstranti u Australiji valjda poželjni.

U New Yorku je uhapšen generalni konzul Bahrudin Bijedić, uz još par predstavnika Ljubljanske banke zbog krijumčarenja SAD dolara kriminalnog porijekla u Jugu. Ovdje su lovu ulagali u naše banke i tako »očišćenu« uredno vraćali na legalno tržište. Ako se već ne uključujemo u Evropsku ekonomsku zajednicu, uključujemo se eto u moderne krimi tokove.

I dok se s kraja na kraj zemaljske kugle naša Juga spominje sve manje po dobru, običnom, malom čovjeku ostao je samo onaj trudan život iz naslova i opet iznova spominjani crni kruh, koji je danas, u nedjelju 4. XII bio u prodaji suh, jučerašnji, dok je bijeli posve svjež »friško« pečen.

AGNEZA HORVAT

I još prognoza vremena za poslije praznika: još neko vrijeme usmjereno oblačno, uz sve jači južni vjetar.

PRVI DECEMBAR 1988. DAN BORBE PROTIV SIDA IMA LI JOŠ ŠTOGOD ZNAČAJNOG NA TAJ DAN? BO!

DANAS DANAS DANAS – DANAS I DANAS I DANAS... DANA SIDA NA SIDA...

DANA 29. XI šetam gradom. Dana 29. XI šetam gradom SIDA NA SIDA, sida na sidu, sida na zidu.

Dana 29. XI šetam gradom, ulice prazne, ustvari; zastave, dva vojnika, jedna vojnička mama, zaljubljeni par, pas. Ulice prazne, ustvari: suma sumaris otprilike cirka oko, jer zaljubljene pamtim, njih i ovako boli briga za sve oko sebe. Mamu pišem, ustvari ne, ona je tu zbog vojnika, a vojska je vojska, nju se ne smije svagdje pribrajati. Zastave su tu zbog DANA 29. XI, a pas...

Baš čudno ali učinilo mi se da mu je svejedno. Svejedno, svejedno, svejedno, pas, vojnik, zastava, zaljubljeni, DANA 29. XI, šetam gradom, sveisto, sveprazno, svejedno.

Ostaje mi SIDA NA SIDA, na sidu, na zidu copyright Z. Maretić.

Kaže: »Razmisli...«

Jal SIDA jal AIDS, il trt il' mrt

il' je snijeg il' su labudovi

Je li DANA 29. XI ili je svejedno

Možda je trak istine pao u me ili su sanje

Da li želim ili ne želim o psu da i ne govorimo?

Kaže: »Razmisli...« (moš si misliti) copyright kad porasteš kašće ti se samo.

JELENA GRUJIĆ

NOVONOVONOVONOVO – STI!

NOVOSTI SA RIJEČKOG SVEUČILIŠTA

Nakon dogovaranja, pregovaranja, zagovaranja, nagovaranja, Petica je dobila svoje prvo pravo dopisništvo u Rijeci. Od ovog broja na našim stranicama objavljuvat ćemo informacije o mogućnostima, uvjetima i upisima na sve fakultete Riječkog sveučilišta (od glume do prava, koji se nalaze u dva suprotna djela grada), kao i nizu korisnih uputa o knjigama, »životu«, prijemnim ispitima... Uz ove, školske upute, nastojat ćemo vam skicirati i druge zanimljivosti toga grada: RI-rock, studentski i omladinski klub, studentsko naselje, izložbe, kazališna zbivanja itd., itd.

Stoga, toplo vam se uručujemo ČITAJTE PET – PRIČEKAJTE 6.

NOVITETI LIPI – MODA MINI HIPI

17. studenog održan je sastanak Studentske konferencije riječkog sveučilišta u popularnom Studentskom klubu Leonardo. Tom su sastanku prisustvovali i studenti puljskih fakulteta. Nakon sat vremena »govorancije« tajnika Sveučilišnog komiteta, iz koga su prisutni mogli izdvojiti da je (tajnik) profesionalni političar, te da su studenti oni koji bi se trebali pobrinuti da se njihov glas čuje.

Moglo se čuti nekoliko novih stvari. Bilo je riječi o riječkom Studentskom listu, koji bi uskoro trebao početi izlaziti, Tatjana, studentica Pedagoškog fakulteta na Rijeci predložila je formiranje studentskog književnog društva, bilo je govora i o oformljenju sportske studentske lige, kao i o studentskim emisijama na valovima radia Rijeke i radia Pule. Uz sve ovo data je podrška za studentsku Softversku radionicu koja bi pripomogla Lutrija Hrvatske.

Odlučeno je i da delegacija Riječkog sveučilišta neće ići na miting u Beograd kamo je pozvana, jer studenti smatraju da se neke stvari ne rješavaju mitinzima, a ja mislim da bi Beogradsko sveučilište mnogo više učinilo kada bi poslalo delegaciju deset »lepih« studentica, jer tada bi Predsjedništvo sveučilišta Rijeke doista sa njima djelilo jedinstvo i vratilo ih neoštećene. Garant.

Sve u svemu, izgleda da je Sveučilište Rijeke konačno dobilo pravo vodstvo (ruku) koje ima sluha i njuha za potrebe studenata i koje je u stanju promijeniti nešto na bolje. Bilo je i vrijeme!

Oriano Bulić

STUDIRAM U RIJECI – A TO ZNAČI DA

mogu otići kući kad god hoću. Mogu, ako treba, svaki dan putovati u Rijeku, prvi autobus polazi u 5.00. Mogu svaki vikend, ponekad i duže biti kod kuće. Bojim se samo da ne izgubim sebe na relaciji Pula – Rijeka i da me više nigdje ne bude. A mogu i ovdje ostati. Studirati onako kao što to čine oni što su daleko od kuće. Studirati, htjeti živjeti i biti, a studentskog života u Rijeci nema. Nema onog naboja, poleta i elana kakav se osjeća u ostalim sveučilišnim centrima. Rijeka je velika jugoslavenska luka. Ljudi su otuđeni, boje se stranaca, boje se i nas.

ŠTO NAMA PREOSTAJE?

Studentski dom, 528 ljudi, svatko sa svojom pričom pravde i nepravde, življenja i egzistiranja. U domu četvrtkom disko, uoči praznika kulturno-zabavni program, ponekad kulturniji i zabavniji od osnovnoškolske priredbe.

Ili pak, utapljanje u svakodnevicu. Kino (repertoar prilagođen radnicima na privremenom radu), kazalište i stajanje na balkonu, pojavi li se neka dobra predstava (sva sreća što studenti rade na ulazima i u garderobama), kafići otvoreni do 22.00 sata. Postoji ipak nešto. LEONARDO, naš studentski klub. Nije zamišljen kao običan disko klub, iako tako funkcionira (uz povratne sadržaje: video salu i galeriju kraj

WC-a). Sami smo krivi. Prostor smo dobili, sredili ga i sad ne radimo u njemu ništa. Vadimo se na obaveze prema studiju, pomnjanje vremena. Kome mi to mažemo oči.

Hoćemo li učiniti nešto? Prihvatiti izazov. Studirati u Rijeci?

S. I.

TKO TO KRADE?

Studenti Riječkog sveučilišta (osim Riječana) hrane se u restoranu studentske menze, popularnom INDEX-u, i u restoranu studentskog naselja »Ivan Goran Kovačić«. Objedi se tamo plaćaju bonovima koji su subvencionirani od strane SIZ-ova.

Prošle školske godine cijena bonova bila je oko četrdeset tisuća dinara, a na početku ove godine odskočila je na stotinu i pedeset, za »svega« 400%. Nakon nešto razgovora uspostavilo se da je ovaj poskok bio krivo proračunat, pa je cijena bonova već idućeg mjeseca povraćena na devedeset, opet tisuća dinara i dogovoreno je da se ostatak plaćenog, studentima vrati bonovima. Kamate zasad obračunate nisu, a nije smišljen ni način kako da se onim gladnim studentima, koji nisu imali petnaest starih miliona da kupe bonove, vrate njihove izgubljene kalorije.

Tko je pojeo studentske kamate i tko je odgovoran za glad još uvijek se ne zna. Krivac se traži.

O. B.

»UPOKOJENJE VOAJERA«

LOVAC U ŽITU

Sise, dvije velike raskošne dunje njezine, čvrsto me i radosno prime u zagrljaj, da nije tolikog svijeta oko nas na korzu, ne bih se od njih odvajao bar dva sata. Gubim se, nestajem pred očima znatizeljnih. Ona, Luda Mili, postaje sve veća, a ja sve manji. Pozicije su nam i u startu otprilike takve. Viša je od mene za po glave i teža za desetak kila. Mislim, da ne pominjem sise i guzicu, tu je ona u nedostižnoj prednosti.

Da se ne bih sasvim smanjio kažem joj:

— Mili, poješću te ko dinju!

Smije se ona glasno kao da joj je najmanje osamnaest godina. Luda Mili žuri se da odraste u svakom pogledu. Ona bi htjela ljubavi, puno ljubavi. Dobro, ako to mora ići preko tucanja, neka ide preko tucanja. Masturbiranje joj ide sasvim dobro. Lijepo se izdrka skoro svaku večer po nekoliko puta, poslije je više boli nego što uživa, ali neka: ... misli ona pri tom na one visoke čvrste momke kojima bi se zauvijek bacila u naručje.

Strah ju je, još samo malo ju je strah. Već je imala opasan susret s onim žilavim plavim momkom kojeg je sama prozvala Greg. Ruke su mu kao klijesta. Cijelom šakom prešao joj je preko brežuljka. Jedva je ostala na nogama i obranila se za nju nevjerojtnim molećivim i mekanim stanjem. Uplašila se zapravo Gregovog pogleda. Imao je otvorenu pičku u pogledu. Onako kao što njoj momci znaju u prolazu reći: »ovoj maloj viri kurac iz očiju.«

E, njemu je ona vidjela opasnu pičku u očima. Nije se uplašila neizlječivo, naravno. Zapravo se za korak približila tom problemu. Najveća prepreka je onaj jebeni major doma kojemu sikće vatra iz očiju. Već joj je tisuću puta rekao da će je zadaviti. Majka ionako ništa ne smije da kaže.

— Ljubavi, zašto bježiš od mene? — govori mi i neće da me pusti.

Jednom ju je major iznenadio tu na korzu, samo je šetala s prijateljicama, i ispljusao pred svima. Navodno, neće ona tu šetati među kurvama i jebivjetrima kad je rekla da ide kod prijateljice učiti i kad ima tri jedinice. A imala ih je zapravo sedam, veli ona poslije.

Ja sam bio odličan učenik i nije mi iz očiju virila ona ženska stvar. Naravno, kad mi nisu znali gledati u oči. Majoru sam svejedno bio opako sumnjiv. Najradi bi za svaki i slučaj i mene prebio.

A Luda Mili baš je voljela da se igra vatrom, i baš njemu u inat. Dodem ja, od njezine majke jedva nagovoren, da joj pomognem u učenju. A Mili učenje ne jebe. Nije u stanju ni malo da se koncentrira. Major ode u sobu da drijema, majka u kupatilo da nešto pere, a ona navali na mene, izvata me, izvalavi. ... uhvati me ludilo od straha i želje.

Ipak, nešto mi je govorilo da ona nije stvarno zaljubljena u mene. Imala je plave oči koje bi nekako izbljebile u onoj blizini ljubljenja. Kao da je na nešto sasvim drugo mislila kad je napadala. A meni, što je drugo preostajalo, nego da se izvlačim verbalnim lascivnostima, lažnom muškom hrabrošću, i da joj zadajem sitne razdražljive ubode rukama i zubima. Mislim da je mogla svisnuti i da sam je s malo upornosti mogao počeviti. Da, jebiga, ali ta njezina korpulencija. ... Voljela je leći na mene, ostaviti me bez daha i mogućnosti disanja, namjestiti onaj svoj brežuljak kao mali čvrsti stomačić među moje noge i lijepo se od zadovoljstva meškajiti. Mali bi mi se od svega toga tek navečer digao.

Koliko je velikih tajni za mene bilo u njoj! Noću, razmišljao sam, ako se to stvarno mora desiti s njom, hoću li imati toliko široke ruke da sve te tajne obuhvatim, hoću li imati snage da ih razotkrijem?

— Ljubavi, znaš, ja se samo pravim važna. U stvari još sam nevina, i tebi ću pokloniti svoju nevinost! — rekla je u navali iskrenosti.

Po lijepom rujanskom danu išli su prvi i drugi razredi na izlet izvan grada. Usput, sastavljali smo nogometne ekipe i dogovarali pravila turnira. Dan sveopće ljubavi, neobuzdane razdraganosti.

Igramo mi, urlamo, paradiramo, svaki za sebe i kako se fizički iscrpljujemo, tako nam sve više ženske padaju na pamet, jer im sve više postaje dosadno. Naravno, oni pravi nogometni manijaci ni ne vide ništa osim lopte.

— Rekla mi je Mili da te pozovem. Eno je dolje u raži. — dobacuje mi u pola glasa moj prijatelj Luki.

Mislim, hoće dripac da se ubaci na moje mjesto u timu, pa zajebava. Strijeljam ga pogledom i ne vidim ništa. Ili je sjajan glumac ili ona Luda stvarno zove. Što sad? Ako zove onada je stvar ozbiljna.

— Dođi, okico moja. Dođi, legni kraj mene!

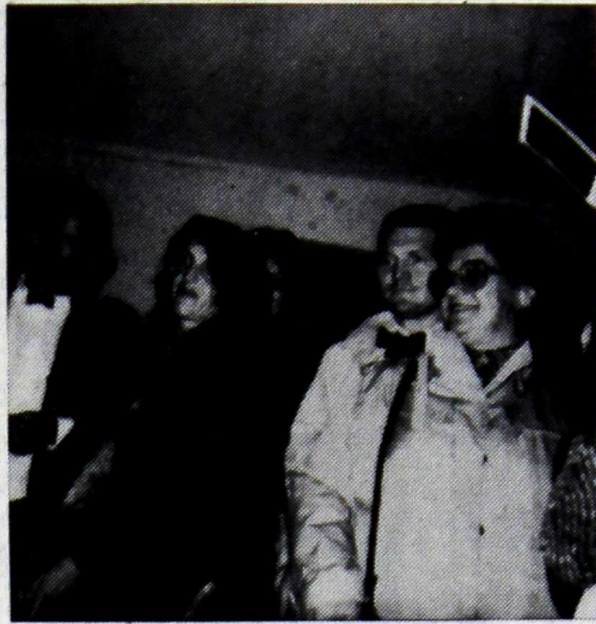
Poglela ona oko sebe raž, položila deku i usred tog izdvojenog carstva sama uživa. Nabila neke smiješne cvikere za sunce koje joj nikad nisu dobro stajale. Kraj nje neka klopa, tranzistor izljepljen izolir trakama i boca kruškovca. Na sebi ima tanku maju i uske hlače od trenirke. Vidim napila se ko čep.

Pridem oprezno. Badava moj oprez kad me je pograbila. Odmah me kljuka i zaliva kruškovcom. Sunce opizdilo. Nemam kamo.

Od tankog lastiha koji je pukao, napravila je zapravo vrpču za vezivanje hlače i mrtvi zavezani čvor sakrila pod stomak. Od njega dolje vodi neki prastari rajšferšlus. Ubio sam se pokušavajući odvezati čvor lastiha ili barem otvoriti rajšferšlus, jer hlače naprosto ne idu dolje, preko kukova. Curi znoj, petljam se ja, a još nisam siguran da li to želim ili ne želim. Ona dahće i miluje me, uglavnom dekoncentrira. Tako sam zapeo na svom prvom gordijskom čvoru, a nigdje mača. ...

Ako kad svratiš izvan grada, tamo na ono mjesto gdje su mala brojna polja raži, ako baš naiđeš na naše polje, a topao je rujanski dan, možda ćeš još uvijek naći Ludu Mili i mene kako petljamo oko njezina čvora na tvrdo elastičnim hlačama.

Budimir Žižović

Erotski stih i pojavnost dobrano podsjećaju na američku underground poeziju, primjerice na Charlesa Bukowskog.

Dva gosta erotičara iz Zagreba, Milko Valent i Sead Begović predstavili su se u duhu nečeg novog za našu sredinu, nenaviku na erotiku »živog glasa«. Mislim da su mnogo bolji sugovornici.

SEAD BEGOVIĆ

Postoji jedna stvarnost, jezička, postoji ta jedna mehanika, nešto se ipak zbiva u jeziku, međutim u jednom času zbiva se čudno. U jednom času taj jezik koji smo svi gajili, svi bi htjeli da ima svoje idiome, svoje kontekste, u jednom času on postaje neki bauk. Kao, ne znam o čemu se radi!?

Ali znam o čemu, se radi!!!!

Mi smo blue jeans generacija koja će to isfurati i zajebati sve te male okršaje.

UPAMTI!! To je kao TV fortuna. Tu opet bacaju ljude u neke iluzije. Malo ih one uljuljkaju, ali jezik je jedan, i mi ćemo ga nadalje zvakati, bez obzira, jer svi smo mi SLAVENI. Svi smo tu, na tom prostoru, i idemo se još malo tući, malo mrziti. Ali jezik će ostati.

Vjerujem u blue jeans generaciju koja će sve to naprečak riješiti. Treba ih podržavati. Ja imam trideset i pet godina, ali podržavam sve ove male pomake. Samo da se ovaj mali crnjak ruši. A, znaš li koji mali crnjak, crnjak povijesti.

Između dva rata. Očinstvo, djetinjstvo. Posebno očinstvo koje nas jebe na dalje. Mi ćemo se karati.

MILKO VALENT

Zovem se Milko Valent. Rođen sam u Maksimirskoj šumi u Zagrebu. Općenito dobro se furam, ali cijenim i pojedinačne pokušaje i cijenim djevojku tvoj film koji imaš. Mislim da je ovaj događaj danas sjajno uspio, s obzirom da je bilo različitih dobi i godišta. Mislim da se škvađa dobro otkočila. Mislim da je zaista bilo dobro. Eventualno, preporučujem da se ovakve predstave i dalje organiziraju u Puli, jer Pula je jedan veliki tulum grad, gdje se možeš stvarno otkočiti dobro, u pozitivnom smislu, kroz druženje. Treba mo je oplemeniti i postat ćemo bubice. Kužiš, eto.

KOMENTARI DJELA MNOGOBROJNE PUBLIKE

PET: ŠTA VI OVDJE RADITE?

DJEVOJKJA (prva): Došla sam na izložbu.

PET: SAMO NA IZLOŽBU. A POEZIJA?

DJEVOJKJA: Mislim da je to više potcjenjivanje žene nego izražaj neke ljubavi.

MOMAK (prvi): Ovo je sve bliže i bliže današnjici.

SALE — ODALE: Nisam ni bio unutra jer je velika gužva. Izgleda dobro. Frita je veoma uredu.

BRANKO (KUD Idijoti): Došao sam zbog toga što očekujem da sretne puno poznatih ljudi. Ovakvi događaji bi se trebali češće dešavati u našem gradu. Ovo je prekrasno. Družimo se uz dobru muziku, slušamo poeziju, gledamo izložbu... Treba da se dešava...

SALE (KUD Idijoti): Trebao sam se naći sa nekom ženskom.

ČIKICE U GODINAMA: Mi smo došli ovdje malo da vidimo, jer nismo nikad bili. Sviđa nam se. Jaka posjeta!

VIOLINISTICA: Svirala sam. Tako, tako.

ROS (jedan od organizatora): A za koga ti to snimaš?

PET: Za »Peticu«.

ROS: Odlično je Fantastično.

ČOVJEK SA BRADOM: Došao sam jer ovako nešto ne možete nigdje vidjeti. U Puli je prvi put ovako nešto organizirano. Toliko je divno da uživaju i stari i mladi.

FORZA: Šta da kažem? Baš hoću da kažem nešto uzvišeno?

Ove slike ne trebaju nekom ovakvom performansu. Da su to radili neki radejisti prije deset godina bilo bi u redu. Njima je umjetnost-prostitucija u stvari bila potrebna. Ovo je samo prostitucija i nikad neće postati umjetnost.

GOGA: Mi gledamo slike i došli smo Žiži na rođendan.

VALTER: I prekrasno je.

STEFAN KURTI: Nemojte mene pitati. Mi ćemo ići u Afriku. U crnu Afriku.

NELA: Mi ćemo ići u crnu Afriku.

STEFANO: Idemo zajedno i skupa.

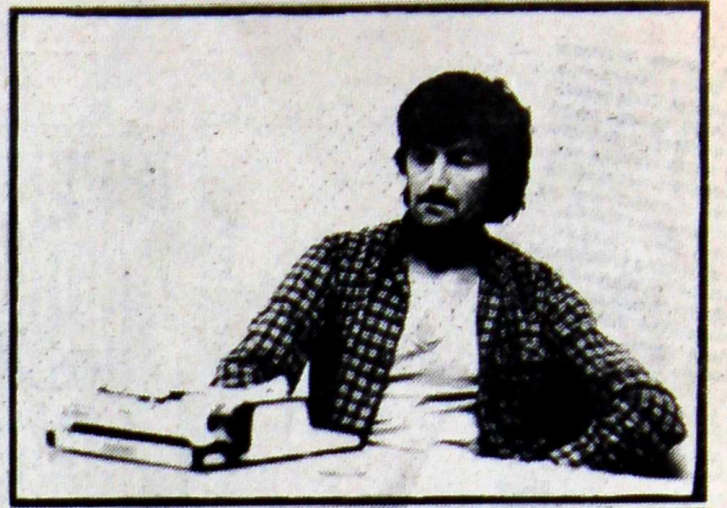
BORISLAV MUDROVČIĆ: Šta da kažem o Budimiru Žižoviću, o izložbi?! Da je ova noć bila osebjuna. Da je ovo bio jedan od glavnih događaja u gradu. Žižo je jedan čovjek koji već godinama radi i koji se jedini udostojio, animirajući svoje prijatelje, da prikaže koliko smo mi prikladni erotičari u stvari.

Prošlo je dosta vremena kako se u gradu nije ništa dešavalo. Ovo je jedan događaj koji meni inponira. Imponiralo bi mi više kada bi takvih događaja bilo češće i kada bi se mi kultivirali u tom smislu. Zahvaljujem Kino poduzeću što je omogućilo prikazivanje erotskih i porno filmova. Možemo napraviti i neku sekciju poznavaoća takve vrste. To je isto umjetnost, ne?

JADRANKA: Bilo je nezaboravno.

EMIR SINANOVIĆ-ERCEG: Došao sam večeras ovdje jer sam bio bez sna, popodnevnog. Razmišljao sam cijelo vrijeme o ovom pulskom događaju. Ovo je događaj godine. Zahvaljujem Žiži kao organizatoru i idejnom stvaraocu, Šmitranu kao domaćinu, »Peticu« jednom od učesnika u cijelom programu i svima onima koji su tu, koji su doprinjeli da sve ovo bude bolje, puno bolje nego jedan dobar kafić. Zahvaljujem i mojoj bivšoj Dramske radionici »Inat«. Večeras su izveli divnu stvar. Očekivao sam kvalitet, ali ne i ovo. Čestitam Branku Sušču.

Marina Mihalić

BUDIMIR ŽIŽOVIĆ čovjek pri koncu četvrtog decenija života, čovjek autorskog smionog izričaja koga svakodnevno slušamo na našoj lokalnoj radio stanici, poeta, ribar, novinar, institucija... priredio nam je 8. novembra u omaloj GALERIJU ŠMITRAN uz pomoć svojih prijatelja nesvakidašnje druženje, nesvakidašnji kulturni događaj.

Da li je povod bio dan njegova rođenja proslavljen na neuobičajen način, ili je to bio impuls čovjeka jake čežnje koja se ne može usmjeriti na jedno i ne može se tim jednim zadovoljiti, već s njom juriti u virove emocija, zapaliti se, rušiti, rasti...?

»UPOKOJENJE VOAJERA« — poetska + glazbena + scenska + video umjetnost. Sve na jednom mjestu mogli ste doživjeti u jednoj jedinjoj večeri.

Dramska radionica Inat odigrala je ples iza bijelog platna, stihove su izgovarali Milko Valent i Sead Begović, pjesnici iz Zagreba, glazbeni numeru odsvirali i otpjevali veteran Franci Blašković i mladađni muzičari našeg grada, a slike izložili umjetnici Pule, Labina, Zagreba, Milana, ...

Sve je bilo u znaku erotike, jednom od najznačajnijih pokretača ljudske psihe, a nadalje stvaralaštva.

Erotsko — estetsko. Terapija pred javnošću. Otkrivanje novih oblika osjećanja. Eros, sin Afroditi i Aresov, plod ljubavi i rata pronašao je svoje mjesto u Galeriji »Šmitran«.

Sjajna ideja puna duha okupila je mnogobrojne mlade ljude i nešto onih srednje dobi, probuđene nekom novom idejom, nekim novim druženjem. Bude li ih još postat ćemo bliži jedni drugima. Ne težimo perfekcionizmu, jer nemoguće je ostvariti ga. Potrebni su nam sadržaji, a hoće li ih Žižo, hoće li prijatelji biti sličnih čežnji ovom našem čeznutku???

M. A.

JEDI ME NA LEŠO

Skuhan sam po mjeri
začinjen svim začinama
kotao se lagano hlad!

Svečanost ljubavi
intima rodoljublje
nek prate taj čin

Znam, oprat češ ruke nježno
cvijetak na stolu
haljina ona meka

umjesto svijeće zapaljene
ljeto sunce
nek kaplje blago

za dobar tek, atmosferu
tihu muziku pustiti
drži od toga, učini mi

Najprije krila oba
pa gutljaj dobra vina
zatim vrat posebno guštaj

(Ožiljak onaj skriven
zalijepi
u naš spomenar

Pazi draga
samo koru kruha
mali mozak ostavi za kraj

Ostatke lijepo proberi
pohrađi ih ukraj hladnjaka
možda za večeru komad poželiš

Eto tako
milo mi je
što znaš uživati u meni

je l' da sam najbolji na lešo

Budimir Žižović

Tomislav Marijan Bilosnić

MILKO VALENT

ALF LAJLA VALAJILA
ALF LAJLA VALAJILA
PJENA TI NA USTA
MEDNICE
KAO BIJELI TURBAN
KAO JENSKI HRBAT
I JEKA PRINCEZASTA
ŠEJTAN TI U
PIČKICI PROSTRE
STOL ZA DVOJE (PROSTOR SECRETUS)
ALF LAJLA VALAJILA
OKUSI SE
OPRICHINI SE
TI
MLJUEČNA DIJADEMO
MIJENIČNI DRAGULJU
(prva literarna mačka
koju su vladari mazili)
ALF LAJLA VALAJILA
TVOJE NAPRČENE USNE
NOĆ PO NOĆ
OO
NA DISKOBILIMA
VRTE
LONG PLAY
PJENA TI
NA USTA
TELEFONSKI BIJELI
OKOVRČAN INTERURBAN
ALFA LAJLA VALAJILA
ZARUČAN UZ BALDAHIN
IZMUČKANA MAŠTA
(A TI SI LEPTA)
— kao oli—
VOLIM ZAVIRITI U TVOJE
PUNE KRČAGE
ALLEGRO KON BRIO
ALI ODMJERENO
KAO BIBLIJA
KAO DELTOID AFRIČIKIH SKAKAVACA
KAO BASNASTA LISICA — EZOP

PRVI PUT U VAŠEM GRADU!

Izložba o kojoj je riječ učinila je prvi korak naprijed u oživljavanju mrtve, jesenske atmosfere u našem prelijepom turističkom gradiću. Probudila je već neke dosta budne ljude, naročito mlade, dok ostali i dalje spavaju i nešto lijepo sanjaju (haluciniraju u bunitu). Svaka čast Budimiru Žižoviću za pokretanje takvog događaja, koji na prvi pogled i može izgledati beznajčan i uzaludan. Mnogima je to vjerovatno izgledalo čudno, a u stvari događaj je samo bio ne uobičajen za ovakvu sredinu velikih spavača. Izložba je dobila i kritiku vulgarnosti i slabe organizacije od uvaženog novinara »Glasa Istre« Mate Čurića koji je u svom tekstu okarakterizirao poeziju Milka Valenta i Seda Begovića kao previše vulgarnu (otvoreni i iskreni) za javnost, ali zato je taj isti Mate buljio u rastegnuto platno iza koga su cure iz »Inata« izvodile svoj program i gundao, smješujući se, »ovo bi mogle biti prave sise, a?«

To je takozvani dvostruki moral koga u ovom gradu ima pun kurac. Pa zar svaka izložba mora biti jednaka, i zar u ovom gradu postoje samo fini ljudi koji ne podnose psokvu, a kamoli poeziju erotskih tema.

Sranje je u ovom gradu što svaki pokušaj biva ispljuvan od »Važnih moralaca«, ali se ben za turiste otvara night club u »Histriji« i tako to.

Zar ne kultura nije psokva, zar se može bez kulture privlačiti turiste ponavljajući svakodnevno istu frazu na radiju, znanu već mrvima na grani i crvima na jabuci: »turista je ove godine bilo za toliko i toliko posto više nego lani.«

Ma jebali vas turisti sa toliko i toliko poste. Otvorite malo oči i dozvolite barem domaćima da se zabavljaju, i ne proizvodite ljude dvostrukog morala koji će graditi kuće sa već ispisanim parolama na zidovima »zimmer frei.«

Mislim ja, mislim o toj turističkoj politici i sve mi nešto dolazi da citiram Milka Valenta: »Drkaj mi nježno«.

Nadan Rojnić

SEAD BEGOVIĆ

prijatelju koji je mogao postati neprijateljem — Milku Valentu

NEMA TE NEMA MANJI SI NO CVEBA
DRHTIŠ OD OBIČNOG PRPOŠNOG JEBA

POLETOVCAMA

DA ME UBLJATE?
TKO JE VAMA PAMETAN ŠAPNUO
I U BULJU VAM PRSAC VRATIO
NATRAG VRATIO

AH!!!

AH TAKO MI JE DRAGO
ŠTO U SVOJJI TRIDESET I TREĆOJ GODINI
DEFINITIVNO MOGU REĆI
NISAM PEDER

ENFORMEL KAO IZAZOV NEPOZNATOG

U Modernoj galeriji u Rijeci 17. novembra otvorena je izložba pod tematskim nazivom **Kontrolirana gesta** primjeri novog enformela i apstraktnog ekspresionizma. Okupila je četrnaestoricu mladih umjetnika iz različitih sredina i školovanih na različitim akademijama, od Beograda, Zagreba, Ljubljane, Novog Sada do Venecije.

Aleksandar Rafajlović, Perica Donkar i Slobodan Peladić čine beogradski krug. Rafajlovića krase određena senzualna rafiniranost građena prostora, Donkar gradi svoju sliku snažnim potezima što daje osobit intezitet, neki unutarnji sjaj hipnagogičkog karaktera dok Peladić teži isticanju slika kao predmeta samog. Od zagrebačkih autora ističe se Ante Jerković koji nam svojim platnima velikih dimenzija donosi iskrenu spontanost svog bića, izraženu nizanjem vodoravnih, okomitih i kružnih poteza, dok Goran Fruk gradi prostor sukcesivnim izmjenjivanjem rasturiranih površina. Triptih Jelene Perić izražava afinitet i senzibilnost jednostavnosti sa punoćom izraza.

Nanoseći velike plohe mrlja koje »slučajno« i »nepredviđeno« grade površinu slike, Jelena nam predočuje svu suptilnost i jednostavnost izraza.

Romano Baričević za razliku od Jelene Perić odnosi se prema plohi agresivnom gestualnošću velikog psihološkog naboja kao da želi predočiti predstavu tajanstvenih sila nepoznatog.

Riječki krug slikara predstavio je četiri autora. Dalibor Laginja i Mirko Zrinščak završili su ABA u Veneciji kod prof. E. Vedove te ih povezuje prihvaćanje nekonvencionalnih materijala pri izvedbi slike te inzistiranje na dramatskim kontrastima i strukturalnoj vrijednosti slike. Ksenija Mogin predstavila nam se sa dva rada: Obala I i II. Samim naslovima kazuje nam da je izvor u njenim ekstremima. Slike

Marijana Pongraca rađene su prskanjem boje, što je rezultiralo njihovu reljefnost.

Na kraju tu su i dvojica autora iz Slovenije. Sandi Červek predstavljen s četiri rada u kojim u rafiniranom građenju površine potezima ostvaruje punoću izraza i zgsnuti emocionalni naboj. Marijan Gumilar inzistira na taktinom, te finim gradacijama sivo modrog.

Znamo da je enformel nastao kao odjek egzistencijalističkog nemira čovjeka poslijeratne Evrope, čovjeka koji je spoznao kakve sve destruktivne snage nosi u sebi, suočenog sa neurotičnom podjelom svijeta na istok i zapad, neposredno okruženom nuklearnom prijetnjom.

Umjetnik se sve više okreće u povlačenju i negiranju vanjskog svijeta ka istraživanju unutrašnjih fenomena, vraćanju iskonu, animističkom svijetu predstava, nepoznatim snagama u sebi. Ekspanzivnost koja je počela u Romantizmu u djelima Gericaulta i Delacroixa našla je krajnji ishod u enformelu. Polock, Wols, Tapies bili su ti koji su se odvažili na nov i začudan korak u umjetnosti. Poput Šamana i srednjovjekovnih alkemičara doveli su sebe u ekstatični zanos, proći kroz tamnu noć duše da bi na platnu iskristalizirao nepobitnu istinu svog bića, svojih nesvjesnih impulsa putem geste. Na kraju postavlja se pitanje koje je Ješa Denegri postavio u predgovoru kataloge izložbe: »Da li je pojava novog enformela danas uopće moguća? Ukoliko jest, iz kojih razloga, iz kojih temelja ta pojava nastaje?« I zbilja pitamo se da li duhovna klima sadašnjih osamdesetih godina nosi zajedničke crte ranog gestualnog slikarstva.

Da li i današnji umjetnik nosi onaj kreativni impuls i nemir jednog Polocka i tragičnog jednog Wolsa. Vjerovatno je odgovor na to pitanje u nama samima.

DENIS NAD

OSVRT NA OSVRT

Pulska štampa gori gre

POVODOM TEKSTA »SAMO DVADESETAK AUTORA« AUTORA MATIJE ČURIĆA OBJAVLJENOG U »GLASU ISTRE« OD 21. 11. 1988.

Znate li anegdota o dvojici predsjednika i njihovoj utrci na 100 m s koje su izvještaji glasili:

Zemlja A: »U utrci na 100 m naš je predsjednik stigao prvi, a predsjednik R. posljednji.«

Zemlja R: »U utrci na 100 m naš je predsjednik stigao drugi, a predsjednik A. predposljednji.«

To je ta anegdota iz abecede novinarstva — koja nas uči da novinaru nije potrebna neistina da bi pojave dobile drugačiji ton, a time i »obojile« svijest ljudi — čitalaca onako kako to novinar želi. Vijest je dakle, relativno kao i istina.

A sve ovo pišem potaknuta napisom »Samo dvadesetak recitatora« autora M. Č. objavljenog u »Glasi Istre« od 21. studenog 1988.

Prisustvovala sam od početka do kraja tog programa i stekla prilično drugačiju sliku o svemu. Odabirem metodu analize napisa popraćenu mojim opažanjima.

Naslov: »Samo dvadesetak recitatora«. Čemu? Tko imalo prati stanje u recitatorstvu općine Pula zna da je 20-tak ne »samo« nego »čak«, jer ih je na ranijim susretima bilo manje (lani...)

Rečenica »Smotru su spasili recitatori iz osnovnih škola... Čemu? Tko je čitao kriterije Smotre zna da pravo nastupa imaju svi iznad 12 godina (a tu spadaju i oni iz osnovnih škola). A od 37 nastupa 6 je iz osnovnih škola. Je li omjer 1:6 »spasilac« smotre?

U nabranjanju odabranih recitatora navedeni su mentori za talijanski jezik i iz osnovne škole, ali je mentorica iz srednje škole »V. Božac« izostavljena. Čemu? Gdje je tu novinarska dosljednost u metodi izlaganja, pa i objektivnost i informativnost?

Izvjestilac koji ovako kao M. Č. iznosi činjenice nije ni trebao biti prisutan na Smotri, te je podatke mogao dobiti i telefonom. Jer, kako ne uočiti i ne zabilježiti nešto što se teško postiže i kod nastupa profesionalnog glumaca, onaj fluid, onu istost bila, izvođača i publike, atmosferu, stvarenu u prostoriji KUD-a »M. B. Rašan« tog petka poslijepodne? Bilo je tu 100-tinjak gledalaca, ne samo tate, mame, mentori — nego i posve neutralni štovaoci riječi. Govorilo se tu hrvatskim ili srpskim jezikom, talijanskim jezikom i čakavštinom, a svi su slušaoci pažljivo odslušali sve nastupe kao da je svaki slušalac bio bilingvist (da ne kažem trilingvist). I svi su pljeskali zdušno (pa i recitatori jedni drugima iako se radilo o natjecanju te su jedni drugima zapravo konkurenti).

Malo boemskog šarma, tako bliskog recitatorima, unijela je scenografija (stilska ogromna fotelja i vješalica s raznobojnim šeširima). Drugarskoj atmosferi pripomogla je mala zakuska u pauzi nastaloj u očekivanju odluke žirija, a pečat organizacije bile su poklon knjige svakom recitatoru i njihovim mentorima na sjećanje.

Korektna voditeljica programa, koncentrirano, interpretativno raznoliko izvođenje tematski i stilski prilagođenih tekstova (istina bez vrhunskog nikad videnog), ali može li se to i očekivati u gradu bez kazališta); aplauzom popraćena odluka stručnog žirija (prof. književnosti, novinarka i glumica-amater) nije li to ono lijepo što se u Puli dogodilo?

Čemu onda omalovažavanje tuđeg rada, truda i volje?

A možda ni ja nisam u pravu — jer u životu sve može biti relativno osim činjenice da honorar novinarima donose crne vijesti pa im to s vremenom jedina boja svijesti.

Meri Dragičević

Iz štampe je, nakon poduže pauze, izašao 42. broj »Kulturnog vjesnika«, glasilo SIZ-a kulture općine Pula. Grafički i sadržajno osvježen, nudi raznoliko štivo o pitanjima kulture općine Pula, te tako prerasta okvire delegatskog glasila, kakav je prije 14 godina pod ovim nazivom pokrenut. Trobojni ovitak s crtežom Pule, autorski rad Marijana Šopara, mogućnost reklamiranja u listu, distribucija po kioscima, poziv svim autorima da crtežom, fotkom ili slikom izraze svoje viđenje

Pule itsl. neke su od bitnijih novosti koje donosi ovaj broj. Sadržajno, list teži k tome da ne donosi samo kroničarske zapise o događajima proteklih mjeseci, već iz pera različitih autora nastoji pokrenuti rješavanje nekih pitanja od općeg interesa.

Grafički i tehnički urednik ovog broja su Nadan Rojnić i Noel Mirković, urednica Olga Visković-Mandić, tiskan je u RO »Otokar Keršovani« u Puli u tiraži od 1.200 primjeraka, cijena po primjerku je 800 dinara.

FOTO (KINO) KLUB

Prije dvadeset i pet godina, točnije u ožujku 1963. godine, grupa entuzijasta osnovala je Filmski klub. Bili su to počeci amaterskog bavljenja filmom u Puli. Već sljedeće godine filmu se pridružuju i fotografija, pa tako članovi Foto-kino kluba »Jelen« uz pomoć i suradnju Kino kluba iz Beograda pokreću i Festival amaterskog filma (MAFAF), koji je danas na umoru. Razgovarali smo sa tajnikom Foto (kino) kluba »Jelen«, Vladimirom Vukašinom.

PET: Zbog čega u vašem klubu više ne postoji kino sekcija?

VUKAŠIN: Nekad je to bila aktivna Kino sekcija. Okupljali su se ljudi koji su snimali filmove, razvijali ih u Klubu na tada postojećem montažnom stolu, prikazivali ih na MAFAF-u i u drugim kino klubovima. Naprosto, postojali su odgovarajući uvjeti za to vrijeme kada je kino tehnika bila bum. Danas to više nije moguće. U našoj zemlji ne proizvode filmovi za amatersko snimanje, a cijene filmova su užasno visoke. Osim toga postoji vrlo malo mladih ljudi koji su zainteresirani za ovakvo bavljenje filmom, oni koji se snimanjem trenutno bave imaju video kamere i snimaju u privatnoj režiji.

PET: Da li planirate oformiti video-klub?

VUKAŠIN: Da, ali još uvijek nismo u mogućnosti da osiguramo najosnovnije uvjete koji su potrebni za taj vid umjetnosti. Potreban nam je bar jedan video rekorder i dvije video kamere, a financije sa kojima Klub raspolaže su vrlo male.

PET: Tko Klubu osigurava sredstva?

VUKAŠIN: Financira nas Općina, SIZ kulture i SOTKA.

PET: Koje su vaše obaveze prema financijerima?

VUKAŠIN: Postoji obaveza prema SIZ-u kulture da pripremimo godišnju međuklupsku izložbu. Zatim, sudjelujemo sa našim radovima na izložbama koje organizira Foto savez YU, koji okuplja sve foto-klubove iz zemlje. Svaka izložba ima svoj rang, svog selektora koji određuje kvalitet radova.

PET: Dobivate li honorare za svoj rad?

VUKAŠIN: Honorare dobivamo jedino kada nekim RO pružamo usluge razvijanja filmova. To naplaćujemo i novac ide u naša osnovna sredstva.

PET: Koliko Klub ima članova?

VUKAŠIN: Ima nas pedesetak, ali to su većinom stariji ljudi koji su ovdje od samog osnutka Kluba. Kod mladih ljudi ne postoji baš nikakav interes za nekakvo eventualno uključivanje u foto sekciju, a potrebe, naravno, uvijek ima.

ČESTITAMO FOTO-KINO KLUBU »JELEN« DVADESET I PETI ROBDENDAN I POZIVAMO MLADE FOTOGRAFE DA SE UKLJUČE U RAD!!!

ZBORNO MJESTO: SVAKA SRIJEDA U ULICI FRANJE GLAVINIĆA 1 OD 18 DO 20 SATI.

MARINA MIHALJ

OPCINSKA SMOTRA RECITATORA PULE

Samo dvadesetak izvođača

PULA, 20. studenoga — Četvrta smotra recitatora i izvođača recitala općine Pula, održana u prostorijama KUD-a »Matko Brajša Rašan«, nije donijela ništa novog. Ponovo su učenci osnovnih škola spasili situaciju i, zahvaljujući njihovom sudjelovanju, ta smotra se i održala. Tek dvadesetak izvođača odrecitalo je svoje, a stručna komisija: Alice Davosir, Elia Barbalich i Nataša Klčević, za regionalnu smotru (3. XII. u Puli), odabrali su sljedeće recitatore: Solideu Guerra, predstavnicu Zajednice Talijana Vodnjan. Ona je recitala pjesmu Salvatorea Quasimoda, »Più nessuno mi porterà ne sud«, a iz ove Zajednice odabran je i recital »A coloro che verranno« Bertolda Brechte, a izveli su ga: Suzanna Carlon, Cinzia Boljun, Paola Pastovicchio, Alessia Malusa, Paola Delton, Bianca Blasoli, Mariasa Dorliguzzo, Solideu Guerra i Marta Manzin. Voditelj ove grupe i recitatora je Anita Forlani. Pulsku općinu predstavljat će još Anđelo Cvijetković, član KUD-a »Uljanik«, s recitalom »Rodeni 23. streljani 42.«, Izeta Sarajlića; Oleg Popović i Goran Peruško, članovi recitatorske grupe OS »Medulin«, pod vodstvom Anice Duraković, koji su odrecitali Balotinu pjesmu »Sipe piva«, te Sandra Smoljan iz COU-a »Vladimir Božac« sa stihovima Vesne Parun i Maja Kuzmanović, kao samostalni recitator, sa stihovima nepoznatog autora »Pitanje i odgovor«.

Četvrtom smotrom recitatora i izvođača recitala započela je manifestacija »Radničko kulturno stvaralaštvo«, što se održava pod pokroviteljstvom Općinskog sindikalnog vijeća i u organizaciji SAKUD-a

M. Č.

»RIVAL«, ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST

- dvobroj 1-2
- treće izdanje biblioteke »Val« (prvo je »Riječki krug redom«, a drugo »Pogledom u Rječ«)
- izdaje ga Općinska konferencija SSO Hrvatske — Rijeka
- pokrenuli ga momci, aktivisti omladinskog lista »VAL«, da ne kažemo »PRVOG OMLADINSKOG YU-TABLOIDA«, da ne kažemo »VAL MAGAZINA«
- sami ga nazivaju »JACIM OD RIJEČI«
- tako najavljuju i skorajši novi dvobroj 3-4, koji će biti još i senzacionalan, pružati potpuno zadovoljstvo, kao pravo kapitalno djelo riječke kulture
- uz dobre želje, pozdrav Mladenu, Goranu, Ivanu, Bojanu, Ediju, Aldu, Velidu, Davoru...
- ako niste nabavili dvobroj 1-2, (provjerite u knjižarama, za svaki slučaj), dvobroj 3-4 možete naručiti već sada putem narudžbenice objavljene u listu »Val« (neću ih više reklamirati)
- dvobroj 1-2 ćete prepoznati po tome što je velik i žut, a sa plavim slovima (riječ je o korikama)
- a unutra: rezultati »Valovog« natječaja za kratku priču, dva interviua (Željko Ivanjek, Janez Pipan), Stephen King na 45 zelenih stranica, predstavljanje novih omladinskih književnih ostvarenja (pa makar i samo jednom pjesmom), 8 kritičko-teorijskih radova, mnoštvo prikaza, recenzija, osvrti (film, likovne umjetnosti, teatar, književne publikacije)
- cijena = pristupačna (3.000 dinara)
- uprkos korekturnoj neposvemašnjoj korektnosti, ovaj je časopis — konkretno — posve preporučljiv
- očekujemo dvobroj 3-4

N. Dragun

Umjetnost komunikacije 2.

Umjetnost komunikacije (2)

Unazad nekoliko godina u domaćem tisku evidentni su brojni pokušaji afirmativnog informiranja o mail-artu, odnosno umjetnosti komunikacije. Možda najznačajniji pokušaj u tom pogledu ostvaren je ipak posredstvom radija, 18. lipnja ove godine u okviru programa »Zeleni megaherc« Radio Zagreba i Radio Beograda, kada je izveden i zanimljiv eksperiment kojim se željelo naznačiti da se buduće umjetničke komunikacije neće odvijati samo putem pošte te da će one pratiti razvoj novih sredstava međuljudske komunikacije. Međutim, u gotovo svim tim prilozima pružene su tek najosnovnije informacije o idejama i aktivnostima mail-art pokreta, a suvišno je stoga s kratkim i parcijalnim predstavljanjem samo nekih magazina i biltena, koji otvaraju mogućnost upoznavanja s drugim mail-artističkim izdanjima.

Od svih kolajućih publikacija najbrojniji i najdostupniji su jednostavno oblikovani bilteni, često sličnoga sadržaja (što je sasvim razumljivo), kao što su npr. »Terrapin Syndicate«, »Ready Mail«, »Wellcomet boletim«, »Artzine-bulletin«, »The Sneak«. Ipak, posebnu preporuku zaslužuje američki »Foists«, na čijim se stranicama mogu naći vrlo kratke ali korisne informacije o djelatnicima na polju vizualnih umjetnosti, mail-arta, audio-istraživanja, literarnog stvaralaštva i dr. U posljednje vrijeme primjetni su i pokušaji informiranja i komuniciranja pomoću kompjutora (vidi nizozemski »TAM-bulletin«), koje će možda već u bliskoj budućnosti »ugroziti« poštansku razmjenu informacija.

Magazini variraju od tehnički jednostavno oblikovanih (fotokopiranih) do luksuzno opremljenih izdanja, ovisno o mogućnostima i sposobnostima njihovih izdavača. Jednu od najvažnijih i vizualno najzanimljivijih publikacija (u obliku postera) izdaje japanska grupa AU (Art unidentified), koju je 1976. godine osnovao poznati avangardni umjetnik i sveučilišni profesor Shozo Shimamoto. AU nastavlja istraživanja prethodne Shimamotove grupe Gutai (osnovane 1954. godine), izuzetno važne i cijenjene u međunarodnim umjetničkim krugovima (obrađene u mnogim enciklopedijama suvremene umjetnosti). Od zapaženijih magazina spomenuti možemo i »Spiegelman's Mailart Rag«, »Photostatic/Retrofuturism«, ND, »Smile« (u okviru neoističkog trenda), a zažaliti zbog prestanka izlaza možda najboljeg od svih »Art Attack/El Djarida« (Norveška). U izdavačkim aktivnostima posebno se ističu francuski umjetnici Françoise Duvivier (»Métro Riquet«), Pascal Lenoir (»Mani-art«) i Christian Laporte (»Pogue Mahone«), magazinima sličnim »Totalu« Nenada Bogdanovića. No, ne smijemo zaboraviti ni brojne tvorce autorskih knjižica – malotiražnih zbirki konkretne i vizualne poezije, kolekcija maštovitih umjetničkih radova, pamfleta i dr. Dakako, od svih ovih izdanja doći će besplatno, uzbuđljivoj umjetničkom suradnjom i neznatnim odricanjem (poštanski troškovi).

- AU, 1-1-10 Koshienguchi Nishinomiya, Hyogo 663, Japan
- »Spiegelman's Mailart Rag«, Lon Spiegelman, 1556 Elvado St., Los Angeles, CA 90026, SAD
- ND, Daniel Plunkett, P.O. Box 4144, Austin, TX 78765, SAD
- »Smile«, Joki Mail Art, Post Box 2631, 495 Milnden, SR Njemačka
- »Kopie-Kunst«, Willem van Dijk, Gaisbergstrasse 18, 6900 Heidelberg, SR Njemačka
- »Métro Riquet«, Françoise Duvivier, 18 Allée des Orgues de Flandre, 75019 Paris, Francuska
- »Pogue Mahone« i »Terrapin Syndicate«, Christian Laporte, Lot. Duran 3, Pouydesseaux, 40120 Rockfort, Francuska
- »Mani-art« i »Ready Mail«, Pascal Lenoir, B.P. 17, 60570 Andeville, Francuska
- »A.1.«, Michael Leigh, A. 1. Waste Paper Co. Ltd., 71 Lambeth Walk, London SE 11, Velika Britanija
- »Last Exit«, Antonio Tregnaghi, Via colombaia 1, I-55051 Barga (Lucca), Italija
- »Convoglio«, Alberto Castelli, Via v. Emanuele 7, 24030 Caprino (BG), Italija
- »Stress«, C. P. 555, 50047 Prato (Firenze), Italija
- »Foists«, 287 Averill Ave., Rochester, N. Y. 14620, SAD

- »Artzine-bulletin«, Bruno Capatti, Via Bordonchia 69, 44020 Dogato (FE), Italija
- »The Sneak«, Josean M. L., Apdo 449, 25080 Lérida, Španjolska
- »Wellcomet boletim«, Gilberto Prado, Caixa postal 6071, 13100 Campinas (SP), Brazil
- »TAM-bulletin«, Ruud Janssen, Postbus 10388, 5000 JJ Tilburg, Nizozemska
- N. P. Pietro

Guillermo Desler (Čile – DR Njemačka)

ROCKIN'N'REELIN... recenzije + koncerti

KAZETA »PULA-LONDON-TEHERAN (QUEST' È POLA-NO FIUME)«

Tko je ono rekao da mi konja za trku nemamo, je li? Zahvaljujući angažiranosti i svesrdnom zalaganju dvojice okorjelih aktivista iz pozadine, dobili smo ovaj biser od kazete kao najnerodavnijeg pokazatelja stanja na pulskoj sceni ove godine. Kad uzmete kazetu u ruke, prvo što vam odvlači pažnju je prvi omet kazete koji je izrađen od furnira (da, da) i koji je ukusno dekoriran odgovarajućom naljepnicom, dok je drugi omet papirnat, na rasklapanje i sadrži osnovne podatke o snimljenom materijalu. Jednostavno, bez suvišnih detalja i lijepo za oko. Kazetu otvaraju F.M.D. možda najradikalniji bend na pulskoj sceni ove godine, predstavljeni su sa 3 pjesme (kao i ostalih 5 bendova) od kojih izdajam »Zoom pictures« kao reprezentativnu pjesmu pulskog undergrounda. Za onog tko ih nikad nije slušao možda će za početak biti dovoljna definicija njihovog muzičkog izraza koji bi se mogao okarakterizirati kao psychedelic trash. Najveća i neoprostiva greška ovog benda je ta što su se raspali. Sljedeće THE WASHINGTONES sa koncertnim snimcima iz Fort Bourguignona koji datiraju do 2. septembra. Zastupljeni su sa pjesmama koje su nekad davno izvodili THE SONICS, jedni od originatora garážnog punka 60-ih. To je više nego dovoljna preporuka. GUBITNICI zatvaraju ovu stranu kazete sa tehnički najdotjeranijim snimcima što će možda zasmetati ponekom žestokom momku, ali ove tri stvari su otpjevane i odsvirane tako dobro da je svaki komentar suvišan. Pravi rock'n'roll treba zvučati upravo ovako!

MESSERSCHMITT

koncert/LJUBLJANA-POLSKA MAKCA, RAPEMAN, DINOSAUR JR!

Kako je to već nekoliko godina unazad pravilo, Ljubljana je i dalje jedini grad u YU (Zagreb polako počinje hvatati korak) gdje se može prisustvovati rock spektaklu u pravom smislu te riječi, a da se pri tome ne misli na imena sa više nego žalosnih top listi. Zanemarimo li priču o trčanju na vlak i sve ostalo što redovito prati jedan izlet ovakve vrste, dolazimo direktno pred Festivalnu dvoranu koja pored svih prednosti koje nema smisla nabrajati, ima jednu manu koja je možda i jedina, ali zato i najjače pogađa, a to je njena skupoća. Uopće ne sumnjam u to da je jedan dio pristiglih ostao ispred vratiju u nemogućnosti da plati cijenu ulaznice od 20.000 dinara. To je ujedno i najjači razlog prestanka suradnje ŠKUC – ROBOTA i Festivalne dvorane, koliko sam uspio skužiti iz govora Igora Vidmara prije koncerta, ovo je bio zadnji koncert u njihovoj organizaciji koji je održan u dotičnom objektu. Pojava koju je nemoguće izbjeći na svakom koncertu je i obavezno kašnjenje početka koncerta, pa ni ovog puta nismo bili pošteđeni toga. POLSKA MALCA je bend koji već duži niz godina djeluje na tzv. HC sceni i do sada nisu uspjeli postići bog zna šta. Iza njih su brojni koncerti (koncertno su najaktivniji HC bend u YU), garažni snimci, vucaranja po fanzinima, učešće na ŠKUC-ovoj kompilacijskoj live kazeti, kao i snimak sa NOVOG ROCKA '86. na takode ŠKUC-ovoj video kazeti »Ni strahu«. Svoje prve, i za sada jedine studijske snimke, objavili su na kompilacijskoj kazeti »Provincia vraća udarac« gdje su uz njih predstavljena još dva metal benda iz Slovenije, SALEM i EPIDEMIK. Ono što su pokazali na ovom koncertu nije me ni najmanje zaintrigiralo. Muzički su se poprilično odmakli od prijašnjeg standardnog HC sounda, ali ranije vrlo dobar HC bend, sada bi se mogao okarakterizirati kao bend koji ni sam ne zna što hoće. Izveli su 7 pjesama koje bi se najlakše mogle proglasiti Crossoverom, ali ima tu i reggaea, i funka, samo u 2 pjesme upotrebljavaju vokale i to minimalno (srećom, jer vokal im je užasan). Kompliciraju do apsurdna i na kraju se nađu u situaciji kad ne znaju što bi dalje i krajnji rezultat ispadne napadno usiljen i dosadno predvidljiv. Uglavnom nezanimljivo. DINOSAUR JR. je bend koji je izniknuo iz ruševina nekadašnjeg HC benda DEEP WOUND. Prvi put su privukli pažnju na sebe početkom 1985. objavivanjem singlice »Repulsion« za diskografsku kuću HOMESTEAD iz New Yorka, dok se kao njihova reprezentativna izdanja ipak izdavaju albumi »You're living all over me« iz '87. i »Bug« iz '88. koje su izdali za SST. Preslušavajući te albume više je nego primjetan utjecaj nikad prežaljenih legendi iz Mineapolisa – HÜSKER DÜ, no DINOSAUR JR. je dovoljno pametan bend da se ne svede na puko kopiranje istih, tako da su kombiniranjem prelijepih melodija po kojima su HÜSKER DÜ ostali zapamćeni i gitarističke buke po kojoj su i dan danas čuveni SONIC YOUTH (jer još uvijek i

PRINCE »black album«

Mnogo je obojenih (čitaj crnih) muzičara ostavilo debelog traga u povijesti i budućnosti rock muzike. PRINCE-ova prednost u odnosu na ove prethodne je što nije baš potpuno crn (mulat je, u stvari) te što je on bolji od svih. Mislim da je svakom prosječnom konzumentu rock i pop muzike jasno šta sam htio reći u prethodnoj rečenici. Materijal za »BLACK ALBUM« snimljen je prošle godine, no odgovorni bossovi WARNER BROS. RECORDSA (PRINCE-ove matične diskografske kuće) ocijenili su snimljeni materijal kao nedovoljno komercijalan te ga nisu htjeli izdati. I tada na scenu stupaju gusari (crnobradi i ostali) koji su se svojski potrudili da se narod ne razalosti (kladilo bih se da je i sam PRINCE kumovao tome). BLACK ALBUM donosi osam stvari koje su (ipak) prepoznatljive PRINCEOVE umotvorine iako malo pomjerene u svemiru u odnosu na prethodne njegove ploče. A o komercijalnosti njegovu muzike diskutabilno je govoriti. Većina PRINCEOVIH »hitova« je komercijal (odnosno s takvom namjerom napravljena) isto koliko je komercijalno i ržanje mrtv konja. Najbolje pjesme na BLACK ALBUMU su sve, a između ostalih BOB GEORGE SUPERFUNKYCALIFRAGISEXY i 2 NIGS UNITED 4 WEST COMPTON. PRINCE je prava rock zvijezda ali za razliku od ostalih (vidi onog jednog promašaja prirode MICHAEL JACKSONA) on potpuno uživa u svim blagodatima života (a posebno S.D.R.), a plus još i to što pravi »NAJBOLJU« muziku.

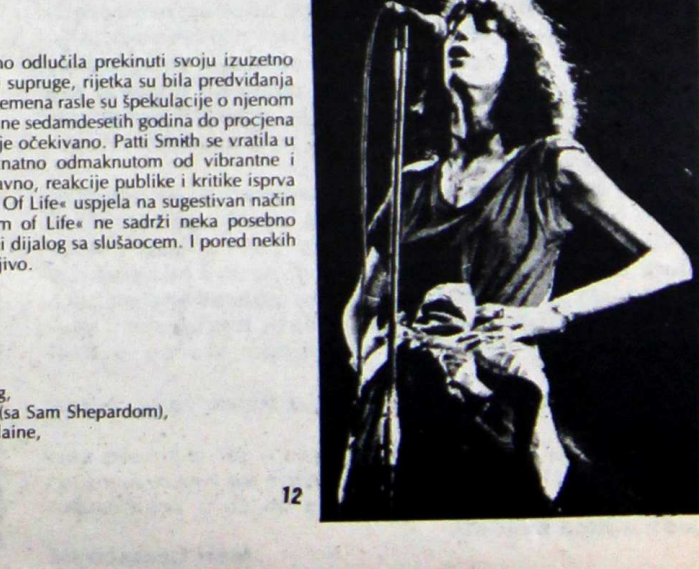
HERBIE HANCOCK PERFECT MACHINE

(cbs-suzy) 1988. Poslije duže pauze, evo još jednog albuma H. h. kod nas. Vrlo dobra, funky-elektro ploča sa tri izvrsne, kod nas, neuobičajene, plesne stvari »obsessions«, »vibe alive« i »beat wise«. Ističe se »weird« vokal i naravno odlična produkcija Bila Laswella (popet on) i Material. Ploča je u redu ali daleko lošija od »Future Shock« iz '83. koja kod nas, normalno, nije izdana, ali svejedno, ako imate milju i devetsto prbuštite si zadovoljstvo.

Kada je 1979. godine nakon objavljivanja četvrtog albuma Patti Smith nenadano odlučila prekinuti svoju izuzetno uspješnu karijeru i status prve dame »novog vala« zamijeniti ulogom brižljive majke i supruge, rijetka su bila predviđanja da će čekanje pjevačici privržene publike potrajati čak devet godina. S odricanjem vremena rasle su špekulacije o njenom budućem glazbenom profilu, u rasponu od nostalgičnih priziva rock mitologije iz sredine sedamdesetih godina do procjena o mogućem pompoznom i komercijalno poduprtom povratku. No, dogodilo se najmanje očekivano. Patti Smith se vratila i njoj neprimjerenom stilu, umjerenom i rockerski manje intoniranom muzikom, znatno odmaknutom od vibratne i dinamične sinteze poezije i rocka s »tour de force« albuma »Horses« i »Easter«. Naravno, reakcije publike i kritike isprva su bile vrlo različite, ali je na kraju prevladala ocjena da je Patti s albumom »Dream Of Life« uspjela na sugestivan način pružiti svoj autorski iskaz i izbjeći ulazak u svijet muzičkog businessa. »Dream Of Life« ne sadrži neka posebno originalna glazbena rješenja, niti izaziva veliku tenziju, već poziva na smireni i iskreni dijalog sa slušaocem. I pored nekih ponovljenih slabosti, Patti Smith u novom izdanju djeluje dovoljno privlačno i uvjerljivo.

»giti to mserid« Patti Smith back in town

- Diskografija:
- Piss Factory – Hey Joe, singl, 1974.
 - Horses, LP, 1975.
 - Radio Ethiopia, LP, 1976.
 - Easter, LP, 1977.
 - Wave, LP, 1979.
 - Dream of Life, LP, 1988.
- Bibliografija (izbor):
- Seventh Heaven, Witt,
 - Kodak, Wallflower, Devotions To Arthur Rimbaud, Neoboy, Ther Amazing Tale Of Skunk Dog, Mad Dog Blues and Other Plays (sa Sam Shepardom), The Night Patti Smith – Tom Verlaine, Patti Smith, Babel, Salvation Frock.

RAW FUCKING POWER

Iggy Pop 18. septembra 1988. Circus Krone, München

Zahvaljujući turističkoj agenciji Kompas, bili smo u mogućnosti da odemo čak u München, na koncert najvećeg ludaka rock'n'rolla svih vremena... rah! rah! destroy!!!

U petak, u 00 sati krenuo je Kompasov kombi iz Pule... pravac Ljubljana. U Ljubljani smo stigli malo prerano pa smo si ben pojeli burek na željezničkoj stanici. Uglavnom došlo je i pet jutro uskočili smo u veliki Kompasov dvokatni bus i krenuli prema, već dva puta spomenutom Münchenu. Sa nas desetak Puležana, krenulo je i pedesetak fantja, što iz Ljubljane što iz Kranja, uglavnom bio nas je pun autobus. I tako smo krenuli u nepoznato, ja sam recimo, cijelo vrijeme, do triput spomenutog Münchena, imao feeling da će nam se nešto desiti (puknuti guma, ili da će koncert biti odgođen), kad ono ništa. Sretni i zadovoljni smo stigli u već četiri puta pomenuti München i odmah ugledali... ogromnu prodavaonicu pločua u kojoj smo se pogubili skroz jer je unutra bilo svašta, samo mi nismo imali skoro ništa (maraka). I pošto je vani padala kiša (münchenka)... ista kao i naša) ja sam proveo u toj robnju kući većinu vremena od odlaska u dvoranu Circus Krone. Pred njom smo bili u 19 i 30, s kartama u rukama. Nekako sam uspio šprehati na engleskom, s njemačkim redarom koji je nešto rekao u vezi mog photo aparata, ali kad sam mu rekao da sam novinar iz Jugoslavije i pri tom mu na nos naljepio svojoj vizit karticu Petice, odmah je rekao: "put it in your pocket", mislio je na foto aparat, naravno. Jer na karti piše da je fotografiranje zabranjeno, što za novinare ne važi. upali smo unutra i ja sam se odmah nasrao kraj ograde blizu bine.

Točno u 20,00 svjetla su se zgasila. Doskakutali su neki CRAZYHEAD, pojma nemam odakle su, valjda amerikanci ili britanci. Njih pet do osam počelo je svirku, dvije gitare, bas, vokal, bubanj i povremena puš-puš sekcija: dva saksofona i jedna truba. Bili su interesantni sve dok nije završila prva stvar, poslije nje su već bili dosadni. Odsvirali su među svojim pjesmicama i "Have Love Will Travel" od Sonicsa, beh, bili su dosadni. Svjetla su se ponovo upalila i njihove maleckie bubnjeve odnijeli su dva snagatora. Došao je plavi bilder i počeo stavljati čaše s pivom oko bubnjeva, druga dvojica su donijeli gitare, a četvrti je isprobavao bežični mikrofo-no. Svjetla su se po drugi puta ugasila i do svojih mjesta lagano su došli: Steve Jones - ex Sex pistola, sa svojom gitarom, basista, bubnjar i čelavi klavijaturist koji je povremeno svirao gitaru. Počeli su svirati "Instinct" kad je James Newel Osterberg, rođen 21. travnja 1947., poznatiji kao IGGY POP izletio među njih u nevjerovatnom speedu i sa svojim poznatim, životinjskim urlikom otvorio koncert. Publika se, normalno otkacila, a tko i ne bi kad vidi čupavog, vitkog, perfektno građenog, žilavog manijaka prepunog energije, kako skače, mlatara rukama, kao da je uključen u 220, ma ne, u 380. Lud čovjek, sto posto. Skakao je pun sat i pol i još se poslije toga dva puta vratio na bis. Bacao je stalak za mikrofon petnaestak puta, samo jednom pogodio Jonesa u nogu, grebao se noktima po torzu, lupao rukama po glavi, šamarao se, čupao kosu, bacao po pozornici, urlikao publici bez mikrofona, pljuvao, bio poplujan, prolijevan pivom, bacao se u publiku najmanje pet puta, bio čupan iz nje isto toliko puta od svojih "road crew"

gorila, penjao se po ogradici, turao mikrofon u hlače, čupao stidne dlačice i pitaj boga šta nije radio. Kraj svega toga, odlično je pjevao i sve su stvari zvučale duplo bolje nego na pločama. Nisam vjerovao da se toliko energije može ispucati na jednom koncertu. Nevjerovatno. Prášili su samo žestoke stvari, bez predaha, nevjerovatnom energijom, počeli su sa povratničkom "Instinct", a definitivno završili koncert sa dobro poznatom "No Fun" sa prvog "Stooges" albuma. Osim njih, te večeri, tutnjale su dvoranom high on you, power and freddom, tuff baby, squarehead sa "instincta", some weird sin i sixteen sa "Lust For Life", real wild child i winners and losers sa "Blah Blah Blah", five foot one sa "New Values" i johanna, penetration, the scene of crime, i got a right, t. v. eye, 1969, i wanna be your dog, 1970, search and destroy, shake appel, iz perioda "The Stooges"; Jedina za mene nepoznata, bila je posvećena frikovima, for freaks... "out of law". Vjerovatno sam koju i zaboravio, but, what the fuck. Poslije zadnje odsvirane; svjetla su se ponovo upalila i svi smo se zbudjeno gledali. Nije nam bilo jasno šta se dogodilo u toj dvorani prije nepunih pet minuta... potres, poplava, istjerivanje davala ili šta?! Najžešći koncert na svijetu, ništa mi nije bilo jasno, bio sam mokrak do kože, a stajao sam na mjestu? Ma ništa mi nije bilo jasno. Jedina loša stvar tog koncerta je da sad slušam samo Iggy Popa jer sve drugo izgleda smiješno, sterilno i bez smisla. Sveti ludak. Bio je to pravi "The Stooges" koncert, o kojima sam toliko čitao, a nisam vjerovao.

Dü best!
Nadan Rojnic

PNEUMONIJA I TUD IMBJECILI koncert - MZ Veruda, 18. 11. 88.

sviraju tim stilom), dobili svoj specifičan sound baziran na kontroliranoj buci, psihodeličnoj atmosferi i kao što je prije spomenuto, lijepim melodijama. Netko je jednom bio napisao za DINOSAUR JR. da sa svojim "melodično-električnim ciklonom" predstavljaju uspješan spoj NEIL YOUNGA i HUSKER DUA, što je sasvim prihvatljiva definicija, ali ipak mislim da se je ne treba držati kao pijan plota. Sve ovo do sada navedeno sadržavao je u sebi i ovaj koncert koji valja pamtiti zbog mnogo čega.

Nakon 20-minutne pauze na scenu izlaze RAPEMAN, novi bend STEVE ALBINIJA koji je upućenima ostao u sjećanju kao gitarist i pjevač sada nepostojećih BIG BLACK. BIG BLACK je sigurno jedan od najvažnijih i najpoznatijih bendova američke i svjetske underground scene '80-tih, koji je svoj zvuk bazirao na relativno jednostavnim strukturama svojih pjesama i istraživanju gitarističke buke i šuma u čemu je, vjerovatno bio uz sam vrh svjetske "Noise" kreme. Albumi za pamćenje ostaju "Atomizer" i "Songs about fucking", iako ni "Racer X" i "Hammer party" nikako nisu za potcjenjivanje, kao ni piratski live LP "You got it all, dad! We're gonna hit! koji ne sadrži nikakve podatke o datumu i mjestu snimanja, kao ni o pjesmama.

POP TILL YOU DROP

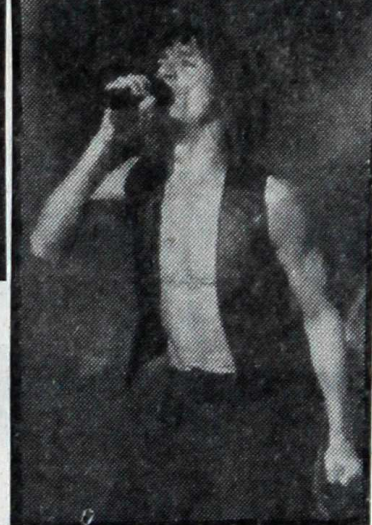
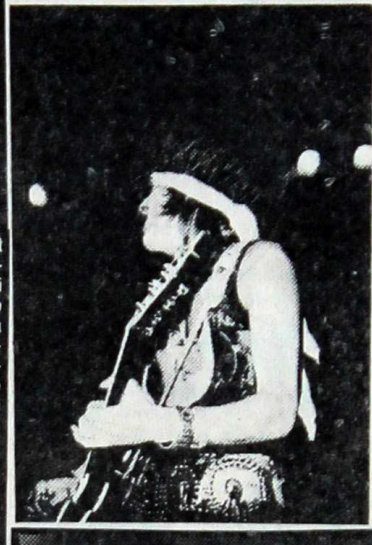
James Jewel Osterburg započinje jedan svoj uobičajeni dan peglanjem vlastitih košulja, i to, ako mu je za vjerovati, puno pomaže treniranju jasnoće misli, tj. sortiranju dasaka u glavi i uređenju vlastitog života. Iggy Pop, poznatiji kao "Iggy" još tamo od 1968. kada napušta svoju prvu punk bandu The Iguanas da bi se priključio lokalnim detroitkim rivallima The Prime Movers, završava jedan svoj uobičajeni radni dan na turneji mastralnom scenom prezentacijom bizarro izopačenosti at its best, a to već onda prestaje biti idiličnom slikom postarijeg dečka u kojem bi svaka majka rado vidjela momka za svoju kćerku. Jer, riječ je zapravo o istoj osobi. I tako, bila ti na pameti Operacija Raskrinkavanja ili ne, valjalo je potegnuti put Minhena, uvjeriti se da je Oktoberfest gotov, da je "Bayern" još uvijek slavan i da je gore Jugosa ko mrava.

Mjesto označeno na karti sa x je Circus Krone kamo te dovozi "Kompasov" dupli decker na samo pola sata prije službenog početka (!) od čega te lovi ježuš pripomisli da bi Nijemci i u ovakvim prilikama mogli držati do svoje tvrdoglave točnosti. Ali, ušavši, možeš zapravo odahnuti jer odmah zaključuješ da je vremena dovoljno, da je mjesta dovoljno i da masa još ljudi izvana komotno i u redovima disciplinirano ulazi. Mnogi se odmah ustremuju ka nekom od tri nezaobilazna punkta za tankiranje. Predkoncertni kolorit dobiva na masi a masa dobiva na broju. Nema gužve, nema protokola. Vidiš da se nikom ne žuri pa ti sasvim odgovara malo prozujati unaokolo po kružnoj galeriji koja opasuje samu dvoranu (bila bi, vidim je, odlična za jednu opasno opasnu varijantu rollerballa). Svijetlozeleni hladni neon, mnogo crne kože u kretanju i pokoji narančasti čuperak u prolazu. POLIZEI je nenametljiva i ustvari jedva da je i ima. Dobri su oni. Jedva čekaju da im Iggy zapjeva "... Want power? Want freeee-dom? Sjeti se još jedne samopomoći dok si u toaletama i dok još nije kasno (brza, improvizirana topla kupka za lice) jer već sad možeš biti siguran da će unutra biti pakum od ljudi i dima. Iz hladne galerije možeš lako i na više mjesta ući u unutrašnji oval koji je već pomalo sasvim ispuhnen. Hvala je za Iggyjev cirkus znalacki odabrana iako mi se čini premalom u

Kao što se je i očekivalo, ovaj koncert je okupio prilično velik broj većinom maloljetne publike što i ne začuđuje ima li se u vidu muzika koju smo imali prilike čuti dotične večeri. Prva je nastupila PNEUMONIJA, ovo joj je bio drugi koncert i jedina razlika između prvog i drugog, odnosno večerašnjeg koncerta, je ta što su momci za ovu priliku spremili (spremili jesu, ali kako...) ni manje ni više nego 30 pjesama što ni u kom slučaju ne može biti pohvalno kad se u obzir uzme (ne)kvaliteta muziciranja. Postoji dobar i loš thrash, večeras smo imali prilike čuti nešto još gore od ovog drugo-spomenutog.

TUD IMBJECILI nije bend već projekt (volimo pretenoznost, a?) neumorne braće Bijačić i ljepše petine DEVASTATIONA. Što reći? Odsvirali su brd' (tudi) pjesama, sve same HC evergreenne i ako je suditi po tome, trebalo je biti dobro, ali ovaj, ne da nije bilo dobro, nego je bilo očajno. Da, kao utjeha može poslužiti to da je "Steppin' stone" zvučala sasvim uredno. E moji trešeri, a kad će muzika?

SEMPRINI (ISTRIANA JONES)

odnosu na masivnu binu i stekove ozvučenja. Svod je oblika stošca u čiju se krajinu tačku, gore visoko, spajaju bijele pruge nečega; ništa se ne razaznaje od pritučnog osvijetljenja i gustog zadržanog zraka. Da se procijeniti da auditorijum broji nekih tri tisuće ljudi i da je temperatura narasla do sigurno skoro tristo Kelvina pa je sve teže uživati u disanju iščekivanja. Odabereš si položaj ravnoteže za večeras. Svoj Centar moći ćeš ionako imati vremena tražiti u naredna dva sata ako ti izvori ne presahnu prije vremena no o tome možda u nekom budućem priručniku jer već gore crvene pilot-lampice na dvostrukim redovima "Marshalla". Hit the road, James.

Živio sam u uvjerenju da je heavy-metal jedno raskupusano mrtvac dok nisam otkrio Iggyjevu "Instinct". Živio sam u uvjerenju da je heavy-metal nakon ludih sedamdesetih izgubio negdje svoj identitet, vitalnost i svježu ambalažu na putu u uzbuđljive osamdesete a da nisam ozbiljno pratio šta za to vrijeme radi Iggy Pop, bio mi je totalno negdje na rubu zbivanja i registriran kao pojava ali i klasificiran kao velikan. Mislim da mladi heavy-metalci mogu u njemu imati novi uzor, jer on je njegova nova sublimacija, ružna i lijepa, mahnitla ali ne i bezumna. Put je opet slobodan. Možda i do devedesetih.

Uvjerena sam da zvuk ne može biti bolji zbog izvjesnih problema interakcije ozvučenja i okruge dvorane ali i takav je prima. Kasa i bass kidaju fino tkanje plućnih krila, a Iggyjev se sjajni duboki vokal s lakoćom probija kroz baraze lijevih i desnih gitara Seamus beaghena i Steve Jonesa. "Marshalla" mora da su od sad pa nadaj se neprekidno u toploj distorziji, Neizbježni se dijalog frontmana i prvih borbenih redova na sveopće veselije vrlo brzo uspostavlja. Iggy je samo u kožnom prsluku bez rukava i pripriječen ofucanim farmerkama. Ako su te neke ranije slične prigode naučile onda znaš da ako si samo dovoljno blizu postaješ vuk kojem je u krdu jedino stalo preživjeti, ali dovoljno blizu onom koji te vodi. A joystickom akcije ovaj put znalacki

upravlja najveći urbani vuk rock povijesti sa stažom od skoro dvadeset godina scene. Teško da to jedva i kazuju one dvjetri duboko usjekle bore na njegovom patničkom licu, pomoću ili zahvaljujući kojima znalacki projicira vlastitu ličnost u elektronsku sliku na stalnom oprezu. Kad se na polijevanje pivom od strane ponekog mladog ratnika nastavi hladiti još i vlastitom pljuvačkom on samo zna da služi jednoj plemenitoj stvari - instinktu i zato zna pošteno vraćati talent koji mu pripisuju. Ali tu je on i izvježbani aparat-prijemnik koji se ne hipnotizira crtežom kojeg povlači, autoarogantan i samogadljiv. Vožnja u još dva bisa ostavlja predaha za malo zraka i puno svježe tekućine. Dehidracija nije šala, čuvajte se drugi put. Nema "Low Downa", ali ne ostaje ni ruža u srcu. Ipak si i samo dobio ono što si tražio.

(contributions at 3 a. m.)
M. Milanović

JAYWALKER (Švicarska) Fort Bourgignon 1. 12. 88.

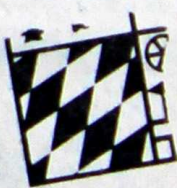
Nakon godine i par mjeseci, koliko je prošlo vremena od prvog predstavljanja ovog švicarskog benda pulskoj publici, imali smo opet priliku ocijeniti njihove trenutne muzičke preokupacije. Slušajući JAY WALKER veoma lako se mogu odgonetnuti njihovi muzički uzori. U odnosu na prošlu godinu kada smo konstatarali da je njihova muzika "dobar mix SONIC YOUTH, SWANSA i KILLDOZER" ove godine u taj mix ulaze još i BLACK SABBATH i BLACK FLAG. Nakon što sam odgledao i poslao JAY WALKER po drugi put mogu konstatirati sljedeće; kao muzičari nisu baš mnogo napredovali osim bubnjara koji je i ovaj put bio uvjedljivo glavni čovjek benda; prošle godine JAY WALKER su bili mnogo zanimljiviji a samim tim i bolji. Premalo su originalni pozitivna stvar u njihovoj muzici su česte ritmičke promjene koje bi ipak trebalo malo reducirati jer što ih je više to je gnjavaža veća; najbolji trenuci koncerta bili su bisevi na kojima su između ostalog izvrsna dva muzička "biser" - "I WANNA BE YOUR DOG" OD THE STOOGEA te "SHADOLPLAY" OD JAY DIVISIONA. Opći dojam je ipak pozitivan. Simpatični dugokosi i bezbrilni Švicarci (lako je njima svirati, SRO) nastavljaju turneju po našoj zemlji. Prijedeće godine, ako opet dođu u Pulu, bit će zanimljivo vidjeti koliko će se osloboditi prevelikog utjecaja nekih bendova na njihovu muziku i da li će uspeti nametnuti originalniji vlastiti muzički image.

INTERVJU SA JAYWALKER:

MIKE: ZAŠTO OVOGA PUTA "A MERE LOSS" TOUR?
JOKE: PA UGLAVNOM ZATO ŠTO SMO OVE GODINE IZNAJMILO KOMBİ KOJI PUNO GUTA.
MIKE: KAMO DALJE NAKON PULE?
JOKE: SLAVONSKA POŽEGA. DUGUJEMO VELIKU ZAHVALNOST BRANKU IZ "IDIJOTA" ŠTO NAM JE SREDIO DAN NAS TAMO NEKO DOČEKA.
MIKE: KAKO SE SNALAZITE GORE U ŠVICARSKOJ I KAKO NA TO ŠTO RADITE GLEDA VAŠA NEUTRALNA MIDDLE-OF-THE-ROAD KLASA?
JOKE: ZAPOSLI SMO DOK NISMO NA TURNJEI? A ZAHVALJUJUĆI URSU (gitaristi, op. a) KOJI RADI U JEDNOM SHOMOJU ZA MUZIČKE INSTRUMENTE, IMAMO I PROSTRANU RPOSTORIJU ZA VJEZBANJE.
MIKE: KRATKA DEFINICIJA ONOG ŠTO RADITE?
JOKE: U SVAKOM SLUČAJU, MUZIKA ZA ŽELUDAC I GLAVU PRIJE NEZGA NOGE.

MIKE: TIPOVI MUZIKE KOJE SLUŠATE. ROCK IN OPPOSITION POKRET?
JOKE: RAZNA. KLASIKA POGOTOVO. OD R.I.O. POKRETA ZNAM SAMO ZA ART ZOYD. ODLIČNI SU.
MIKE: NEKI NOVI ŠVICARSKI BEND KOJEG POSEBNO CIJENITE?
JOKE: YOUNG GODS. KORISTE SEMPLIRANJE NA ZANIMLJIV NAČIN.
MIKE: PLANOVI.
JOKE: ZASAD DA ISTRAJEM NA VLASTITOM PUTU I VJEROVANJU U NEZAVISNU DISTRIBUCIJU.
P.S. JOKE JE JAY WALKER OD GLAVE DO PETA. OSIM ŠTO U BENDU SVIRA BAS, UJEDNO JE I MANIPULATOR POMIČNIH TRAKA NA KONCERTIMA I VEZA ZA JAVNOST.
M. MILANOVIĆ

Pet predstarija

U OVOM BROJU PREDSTAVLJAMO VAM, VJE-
ROJATNO JEDNOG OD NAJMLAĐIH AUTORA
NAUČNOFANTASTIČNIH PRIČA.

**RADANOVIĆ JADRANKA IMA PETNAEST GODINA,
UČENICA JE DRUGOG RAZREDA COUO
»BRANKO SEMELIĆ«, SMJER – KULTURA. PISA-
NJEM SE BAVI VEĆ NEKOLIKO GODINA, A »PETI-
CA« PRVI PUT OBJAVLJUJE NJENE PRIČE. POŽE-
LJET ČEMO JOJ PUNO, PUNO SREĆE.**

MOJA DJEVOJKA U

POKRET

Houston
14. august 2940. godine

Dragi Georg,
ne pokušavaj da shvatiš ovo pismo! (i drugi su pokušali, ali nisu uspjeli). Sve što od tebe očekujem je da ostaneš ozbiljan dok ga čitaš. To će me malo utješiti.

Pismo koje držiš u rukama poslano je iz Nasa-ine baze kao strogo povjerljiva pošiljka prije tri dana. Zato te MOLIM da ovo ostane među nama, jer disketa je poslana bez službenog odobrenja! To govorim za tvoje dobro, jer vijesti koje ti javljam službeno smije objaviti samo Nasa.

Oh, najvjerojatnije ćeš mi se smijati, ali ovo je za mene vrlo bolno i moram nekome povjeriti, jer ne mogu više ovako. Znaš, čovjek ima svoju taštinu, i osjeća se užasno kada mu vlastiti postupci počnu ličiti na žalosno smiješne role iz starih filmova.

Prije otprilike sedam mjeseci uhvatili smo konačno signal s Jupitera, sa istraživačke stanice ZONA 10 koja se (o tome si vjerovatno čitao) prije gotovo 500 godina otisnula u gasno more Jupitera sa zadatkom da istraži unutrašnje slojeve oblaka. Tada se veza iznenada prekinula i sve do ove godine nismo uspijeli u kontakt s njima. Signal koji smo primili sadržavao je poruku da je starija u relativno dobrom stanju i puna novih naučnih saznanja. Veza je bila prekinuta zbog uređaja čiji se radio valovi nisu uspijeli probiti kroz guste oblake pune pražnjenja. No, sada kada su izumili novi uređaj sve se sredilo itd., itd. Ja... ja sam samo buljio u ništa.

Nekako sam se izborio da me uključe u radnu grupu koja je održavala vezu sa stanicom. To je bilo plodonosno. Saznao sam da je ona trenutno zamjenik komandanta i da je također zadužena za održavanje veze sa Zemljom.

To mi je pružilo priliku da nakon nekoliko nedjelja dobijem »odabranu neslužbenu konsultaciju sa stanicom«. Pozdravila me čim se njena slika pojavila na ekranu. I nasmejila se, da, da! Rekla je da se čudi zašto sam tražio privatnu vezu sa stanicom, da se zove U i da joj je drago što može s nekim razgovarati, jer je na stanici slobodno vrijeme prava rijetkost. Zemljani su joj izgledali baš onako kao što je učila u školi i djelovali su joj zabavno. Ja nisam ništa rekao. Nije me nimalo smetalo što je ćelava i što ima vrlo čudan naglasak u izgovoru. Bile su mi dovoljne njene sjajne bademaste oči koje su se isticale na blijedom, gotovo prozirnom licu i smiješak od koga me hvatala vrtoглаvica...

Ma, luda je ljubav!

Od tada nije prošao ni jedan dan, a da nismo razgovarali, tobože »radi naučne konsultacije«. Zapravo, vodili smo maratonske razgovore o svemu što nam je padalo napamet, slušali smo glazbu, smijali se... Ujedno u meni se počela stvarati želja da je vidim u živo. Od želje uskoro je postala potreba.

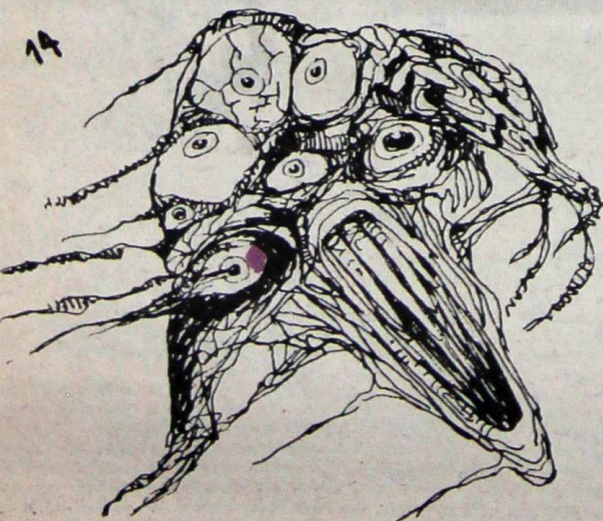
Opet me poslužila sreća (tada sam smatrao da je to sreća). U dogovoru sa stanicom, NASA je odlučila da pošalje jedan brod u Jupiterovu orbitu radi preuzimanja uzoraka. Iako sam se jako zagrijao za taj projekt da sam postao – sumnjiv! Htjeli smo popucati od smijeha, ali su kasnije, na moje čuđenje postali gotovo pokroviteljski ljubazni prema meni. Dobio sam mjesto na brodu kao pomoćni vežić! Većina mojih kolega nije znala da ja ne znam, ali kada je već tako bilo, prihvatili su igru. Mislili su da ću ipak odustati. A ja sam u tom trenutku bio najsretniji... Idućeg dana nazvao sam moju djevojku. Glas mi je treperio od oduševljenja dok sam joj govorio da će naš brod krenuti sa zemlje za tri dana. Njeno lice odražavalo je sve ono što ja nisam očekivao. »Ali... zar ti ne znaš...?« njene su me oči gledale zaprepasteno.

»Ne ništa ne znam i ne želim da znam. Želim samo da te vidim!«
»Pa... gledaš me svaki dan...« okljevala je.
»Ne budi luda, znaš da to nije isto!«
»Odustani!« bila je kratka i ledena.

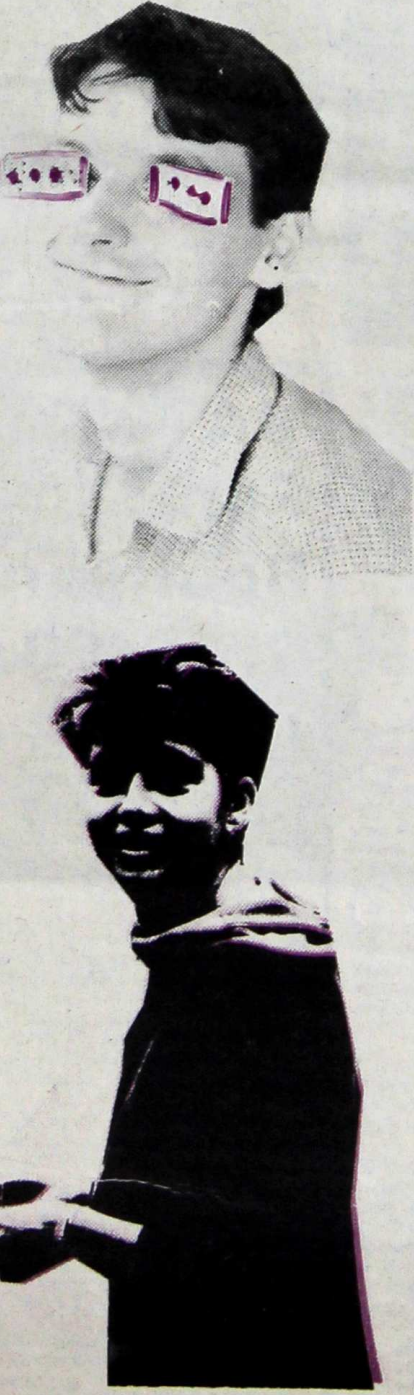
»... zašto...?« odvratio sam kada sam uspio doći do riječi.
»Jer... ja... ja nisam...« glas joj postade plačan. Brisala je rukom lice čupkajući nervozno spise na stolu pred sobom i trudila se da mi kaže... da mi... Oh Bože! Bio sam lud, lud, lud! Ali, bio sam zaljubljen. A ljubav je luda, i ne samo to nego i slijepa i gluha i sve ostalo što joj pomaže da postoji... i raste! Kako onda mogu sebe kriviti? Da bar nisam bio toliko uporan! Ali jesam. Na kraju je popustila.

Mjesec dana, koliko je bilo potrebno brodu da stigne do Jupitera, prošlo mi je u tren. Bio sam... bio sam ono što se u rječniku može pronaći pod terminom »lud od ljubavi«. Samo mi još uvijek nije jasno kako sam mogao biti tako lud da zaboravim da u Jupiterovoj atmosferi vlada sila teže mnogo jača od one na zemlji. I da je ta sila, što se dublje zadire, sve jača i jača. Spajanje našeg broda i pomoćne letjelice sa ZONE trebalo se dogoditi na razdaljini od nekoliko kilometara od Jupiterove atmosfere. Pomoćne manevarske pogonske jedinice dovele su nas u orbitu i tu zaustavile. Nakon nekoliko sati letjelica sa zone 10 podigla se iza obzora Jupitera. Ali nešto nije bilo u redu. S obzirom na udaljenost bila je prevelika! I što se više približavala bila je sve veća i veća i na kraju prerastala u gigantsku mašineriju. Međutim, pilot i ostalo osoblje nisu se uzbuđivali pa sam se uskoro smirio i ja. Što se može, mislio sam. Za pet st. tehnologija se sigurno promijenila... Nakon obavljenoj manevr pristajanja ustao sam i krenuo sa ostalima hodnikom prema izlazu, dok mi je srce divljalo pokušavajući iskočiti kroz odijelo. Vrata su se otvorila i...

O UŽASA! Nemoćan da se pokrenem, osjećao sam kako se topim i nestajem kroz nepostojeće pukotine u podu i, što više bio sam zbog toga sretan. S nevernicom i potpunim odbijanjem onoga što vidim, buljio sam u moju djevojku U, ili bolje rečeno ono što sam od nje mogao vidjeti. Pošao sam nesigurno i sjeo na njeno dinovsko stopalo. Šutio sam. Šutjeli smo. Ali, njena je šutnja urlkala i orila se, odbijajući se od stropa i rušeći se na mene sa visine od petnaest metara.

ILUSTRACIJE: KLUČIĆ ZOFAN – DEEAC

»JOZEF«

Zato se Jozef kretao u krugovima kao zatvoreni-
rođak, nije slučajnost, već smišljeni potez koji se
kasnije, dubljom analizom, pokazao kao vrlo korisni.
Nije se Jozef osjećao konstantno na način na koji
se osjećao Fuzvelstajn, izumitelj narodne vrste
eksploziva, kojeg su ljudi iskoristili za njezinske
svrhe, poput ptice iz bukice »PHENIX« koja uvijek
nanovo ide u vatru, da bi iz nje izletila nedovoljno
pečena, i da bi se u istu uvijek vratila zbog svoje
autodestruktivne prirode, nego na način koji je
donekle objasnio Berg Hajzen u svojim privatnim
novinama u rubrici »Oni koji ne znaju kuda idu, ali
znaju kamo odlaze«.

»Da nije mene nebi bilo ni svukupnost, jer sam
njezin dio«, razmišljao bi Jozef jednom ili dva puta
godišnje.

Često je znao govoriti da žene ubijaju kreativ-
nost čovjeka, ne zbog toga što im je to životni cilj,
već zbog svoje nezrelosti, pobijajući pritom teoriju
kako pojedini vrstine možes pripasti kob vjekova.
»Primjere treba tražiti u mikro svjetovima«
govorio bi njegov otac, s izrazom lica onoga koji je
upravo saznao za smrt nekog mu bliskog... Kao što
ženske pojedinih vrsta insekata proždiru svoje mu-
žjake nakon parenja, a za njih koji žive samo
nekoliko dana, proces proždiranja mogao bi se
usporediti sa desetina ljudskih godina, tako i
žena proždire muškarca, dugo, dugo dok ga ne
nestane, tako da ni smrt više nema neku naročitu
impresiju.

Otkinuli su volu rep.
prošli su glavom kroz zid,
napisali knjigu, imaju naslove,
a ne znaju se smijati.

I zvoni glupo u praznim ušima,
i čeka dan red za svitanje,
puše vjetar po prognozama,
a ja se zabavljam.

Morana Alač (15 g.)

U jednom naletu pljuska nastala je kap,
koja je sve više i više rasla i bujala. Bila je
mala, ali bogata bojama života. Sve ostale
kapi slijevale su se u jednu i gradile
druhu. Zvukovi su prstili u toj raskoši i
točili melodije koje su ostavljale neki
trag. Trag da je ta kap postojala koji
poneki nose i koja im je vodila. Obično
klizi neočekivanom putanjom i svatko je
izranja na svoj način. Svoju kap više sam
puta izranjala i raspršivala je na mnogo
puteva tako da je ona bila sve veća.
Sada putujem jednim putem i nastojim ga
obojiti sa što više boja.

Irena Paliska (15 g.)

»GRADONAČELNIK«

Frazelski gradonačelnik, čovjek inopozantnih di-
menzija, srednje guste kose, vezanu u punđu, koju
je puštao na slobodu samo u stanju euforija, uspio
je fascinirati šefa kabineta svojim trbušnim plesom
na balu gradonačelnika našeg društva, tako da je
Frazel dobio kandidaturu i postao grad domaćin
sljedećeg prvenstva svijeta u tempiranom vadenju
crva za pecanje, kojeg koriste ribari za noćni lov na
kvalitetnu ribu, kojoj je cijena dosegla sramotnu
visinu i rijetko je ko još kupuje, osim Švenka,
vlasnika restorana »Jedi ribu i upoznaj Nirvanu«,
koji uvijek vrvi gostima iz Flusije koji tu često
dolaze jer je jeftinije nego tamo. Frazel više nije
ličio na sebe, poput trieznog čovjeka kad se napije.

Prve koriste sa gradonačelnikom Jozef je
imao posredstvom kluba lovaca zrnja »ZMAJ«,
gdje je ovaj volio računovodstvo, a Jozef je bio
simpatizer i izvanredni član. Boga je poznao
kad bi gradonačelnik dolazio u radionicu za izradu
mrežice za punđu, koju je držala Josefova majka.

Napokon su postali prijatelji. Jedne večeri, na
željezničkoj stanici, na uspražnjaju švenkove konoba-
rice Nirvana, u koju je gradonačelnik bio bezna-
čajno zaljubljen, kao su u svojoj jasnoj otpjevali uobi-
čajnu, oproštajnu pjesmu »Fratova gajba od tri-
naest kvadrata«.

Te večeri je gradonačelnik održao govor u
Nirvaninu čast koji je velikim dijelom uvjetovao da
u roku od nekoliko sedmica Jozef naraste za
tridesetak centimetara i da zavoli tog čovjeka.
»Rođiti se znači biti sam. Sve što čovjek izmisli da
bi olakšao stanje samoće, sredio ga sa njegova
puta ka mjestu gdje bi svi htjeli završiti,« reče
gradonačelnik navlačeći na lice masku koju nose
zamišljeni ljudi.

»Da ćemo svi umrijeti neosporna je činjenica,
barem za sada. Mnogi uživaju u materijalnoj stvar-
nosti, u lijepim ženama i u sumnjivim stanjima
raspoloženja dionizijskog karaktera«. Tu iskrivi lice
u grimasu onoga koji će pljunuti – i pljune.
»Ne želim umrijeti prije smrti.« T. ko je gradona-
čelnik završio, zauzimajući gord, uob.šajen za po-
četak svog trbušnog plesa.

Bojan Šumonja

Najbolji i najotkaceniји kolporter »Petice« zove se Danijela Lovrić ALISA NELA. Specijalno za sve vas ispričala je nekoliko svojih zgodica i nezgodica.
PET: »Nevoljo« ispričaj ti nama čime se sve baviš u svom životu?
Nela: Prodajem ribice, dilam »Petice«, u slobodno vrijeme crtam, pjevam, recitiram...

PET: Bogami, ti si stvarno zauzeta. Čujem da si glavna na tržnici, kako te ono zovu?
Nela: Na tržnici sam kraljica.
PET: Kako uspijevaš prodati sve »Petice« koje preuzmeš u OK 550?

Nela: E, ovako ćemo. Krenem ti ja ranim jutrom sa »Peticama« pod rukom i već putem do grada zaustavljam ljude, vučem ih za rukav, nekad malo i vičem: »Kupite »Petice«, onda se uvalim u neki kafić i idem od stola do stola i ljudi kupuju. Hej, stvarno kupuju!
PET: Kada te netko, tko nije nikada čitao ovu novinu upita što je to, šta se tu može pročitati?
Nela: Pa čujte ljudi ovo je prava novina, svašta će te u njoj pročitati, za vas recimo ovdje piše sve što vas zanima.
PET: Gotovo neizbježno pitanje jednog novinara omladinskog lista je tvoje mišljenje o omladini.

Nela: Mislim da bi se trebali svi mladi udružiti i stvarati nešto novo, jer to možemo samo zajedno. Na primjer stvoriti jedan omladinski dom, ne da to bude nalik »Uljaniku«, to je sheet, nego nešto drugačije gdje bi omladina sama stvarala, od dekoracije, organizacije i svega drugog.
PET: Misliš da stvorimo prostor za svoj mali svijet?
Nela: Da, starci nas samo kritiziraju, a nimalo se ne trude da nam pomognu. Ova današnja situacija ne dozvoljava ti da razmišljaš. Koče nas sa svih strana. Svi se mješaju u našo živote, djele savjete tamo gdje su nepotrebni. A kad ti trebaju nema ih nigdje.
PET: Ti si jedna od onih koji rade nešto neobično, drugačije, prodaješ ribice na tržnici, novine na ulici i pri tom si tako ubjedena u ono što radiš. Nedavno si bila u Španjolskoj, reci nešto o tom putovanju.
Nela: Španija je moja zemlja. Španjolci su rikuili zamnom. Šta da kažem? Imaju toliko lijepih crkvi, da sam poželela otići na misu. Vratit ću im se opet.
PET: Priznaj da si zabavljala BUS tokom puta.

Nela: Pa, ja sam bila njihova mala, s obzirom da su svi putnici furali četiri banke pa nadalje. Bila sam dobra i svi su me pazili, a ja sam se uživala u ulogu »male«.
PET: Mala, može li jedna recitacija?
Nela: Djevojčica braja jagode.
Nešto je ubode.
Mislija je da je trava
Znaš mi lako izgledamo prijavi i razderani, ustvari smo jako dobri. Bok djeco, ljubavi vas Nela.
Marina Mihajl

puta.
Nela: Pa, ja sam bila njihova mala, s obzirom da su svi putnici furali četiri banke pa nadalje. Bila sam dobra i svi su me pazili, a ja sam se uživala u ulogu »male«.
PET: Mala, može li jedna recitacija?
Nela: Djevojčica braja jagode.
Nešto je ubode.
Mislija je da je trava
Znaš mi lako izgledamo prijavi i razderani, ustvari smo jako dobri. Bok djeco, ljubavi vas Nela.
Marina Mihajl

Pula je dobila još jednu zanimljivu demogrupu »Blamones«, koja već izborom imena daje naslutiti da prave na trgu JOY DIVISION. Interesantno je da je vođa grupe naš bivši suradnik ZLATAN ČOVIĆ - ČOVA LOVA (poznatiji po suradnji sa KUD IDIJOTIMA). Jezgro grupe čine poznati pulsni umjetnici: FRITZ (aktivni član IDIJOTA), DORIAN (isto poznatiji sa suradnjom) i M. K. koji mjenja KM-a

Uskoro utaze u pokretni studio MIRA MILANOVIĆA da snime svoje prve demo snimke.

Za prateće vokale su obezbjedili Demira i ŽNK »Istra« i crvene mundira. Imajući u vidu da grupu sačinjavaju već poznati rok djelatnici grupa uživa nepodjeljenu simpatiju i moralnu podršku od pojedinaca i ostalih faktora u gradu. Napomenućemo samo neke od njih: PTICA (bezrezervna podrška), URBIS 72, PARK AVENIJA (Poza 69), CAFFE CO-CO, Centralni laboratorij Medicinskog centra, Robna kuća »Sijana«, TDM (tvornica dizel motora), TDK (tvornica dobrih kazeta), V. P. 5550/5 itd.

Napravili smo BLITZ anketu sa nekim PULJANIMA: šta mislite i dali ste čuli za BLAMONES
SALE VERUDA: Da da, čuo sam nema tu

love
BRUNO LNAGER: Nisam čuo, šta je to neka pjesna grupa, stari ja putujem za Ameriku
BUDIMIR ŽIŽOVIĆ: Da čuo sam, nek donesu karte da podijelim
SVEN DUKIĆ: Čao, čao tutti.
BOJAN ŠUMONJA: Cijenim to, dečki imaju muda.
BORIS NEMEŠ: Radio sam im plakate, je šta je, dečki dobro drukaju
THE SWINDLE: Pusti sad to, kupujemo neku opremu. Pošto smo smatrali da u ovim izjavama može prevladati lokalni patriotizam, telefonski smo nazvali eminentnog jug. novinara

MILADIN LAZOVIĆ (novinar stava), DRAGANA KREMERER (Rok kritičar)
GRADIMIR AGBABA (RTZ). Dok je M. L. bio iznenađen Fricovim prisustvom u ovom projektu dotle Dragan kremerer nije imao vremena jer je pjevao prateće vokale na novoj ploči
CACADOU LOOK iz Opatije kraj Rijeko nadomak IČICA, nedaleko od Pule je Vodnjak.
GRADIMIR AGBABA je rekao to je bilo sve za večeras
BRANISLAV BOMBAŠIĆ

TRAŽI SE POSLOVNI PROSTOR ZA PRODAJU MUHA I GOVANA. ŠIFRA: SITNE ŽIVOTINJE I HRANA ZA NJIH.

KUPUJEM POLOVNI TOSTER. PREDNOST TOSTERIMA VEĆEG FORMATA? POGODNIH ZA TOSTIRANJE MAČAKA. ŠIFRA: LJUBITELJ ŽIVOTINJA

STARO ŽELJEZO KUPUJEM. ŠIFRA: SCIOLOLIVI

TRAŽIM TRICE I KURČINE. ŠIFRA: MALA PRIVREDA P. S. MOŽE I OSMICE

MAK NA KONAC NADJEVAM, I ČAJEVE KUHAM. ŠIFRA: INDIJSKA KULTURA

MUŠKARAC, VISOK, TAMNOPUT S BRKOVIMA NA STRANU, TRAJA ZGODNU MALOLJETNICU SUSRETNANJA RADI. ŠIFRA: PERVEZATOR

PRODAJEM DROGU ŠIFRA: DILER

PRODAJEM ZASTAVI »MAGNUM P I.« KANALE ČINKVE- SA REZERVNIM DIJELOVIMA. ŠIFRA: TOM SOJXX SELECK

ŽENU PRODAJEM, PUN MI JE JE JE JE KURAC. ŠIFRA: ALKOHOLIČAR

VODORAVNO: 1. Produkt tkanja. 7. Tanak je, dug, ali ljut-vrsta paprike. 12. Prenosjenje fotografija na staklo. 21. Titula u Engleskoj, grof (earl). 22. Kraći oblik za sveučilišni fakultet.

24. Kratica na liječničkim receptima (recipie!). 25. Vrsta morske ribe, agač. 26. Sportska disciplina japanaca gdje protivnik treba drugoga izgurati iz obilježenog kruga (samo za superterške). 27. Nazovi-kvaziiscjelitelj koji ordinira travama. 28. Ovdje treba upisati još jednog teškoatletičara. 30. Kratica avionske kompanije Argentine (»Aerlineas Argentina«). 32. Pojava u kojoj kruta tijela primaju na

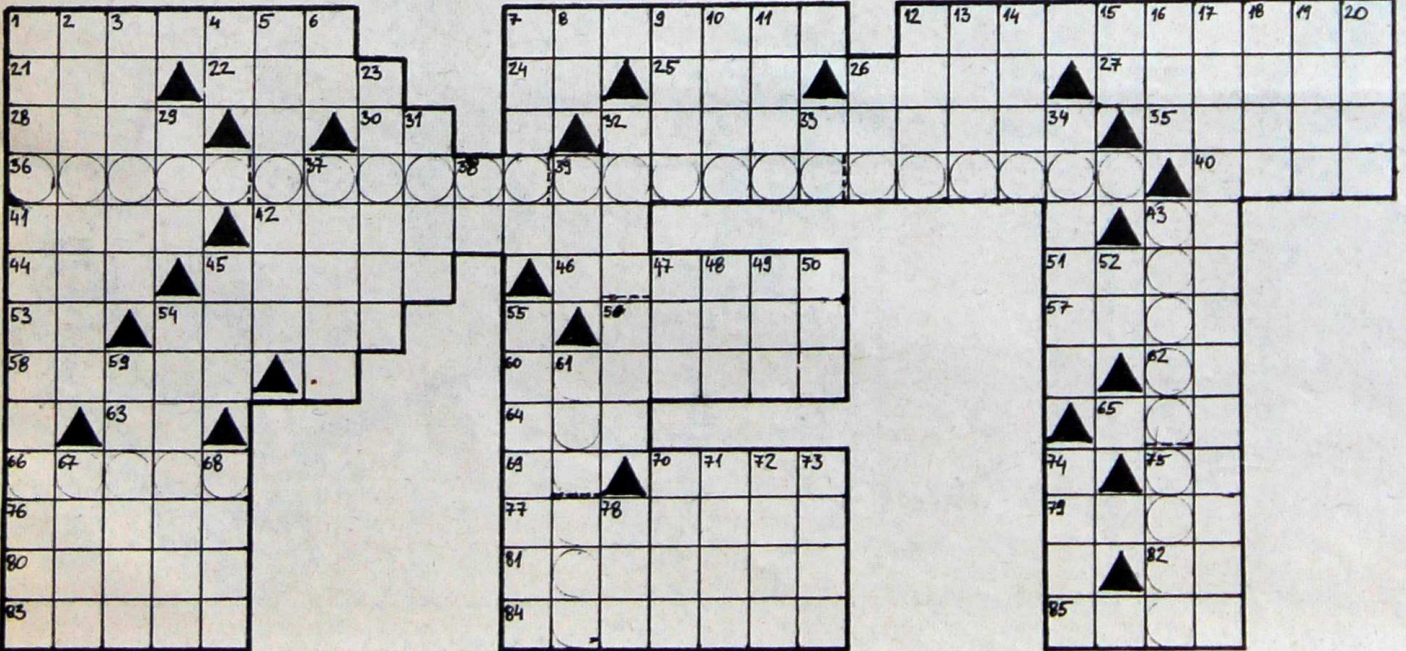
sebe površinski plin ili tekućinu. 35. Najveći i najljepši spomenik po kojem prepoznajemo naš grad. 36. BBC-jeva humoristička serija nadrealnog humora proizvedena prije 17-18 godina koja se bavi društvenim prilikama na jedan sasvim delinkventan način. 40. Grčki bog rata, sin Zeusa i Here. 41. Zao, nevaljao, loš. 42. Pravač u književnosti i umjetnosti koji želi prikazati svijet onakav kakav

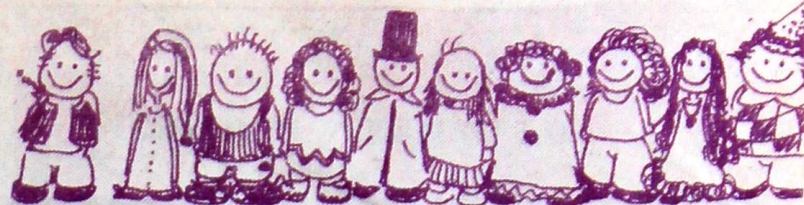
jest. 43. Auto-oznaka Bijelog Polja. 44. »Drvno-industrijsko poduzeće«. 45. Prilog sa značenjem: gotovo, skoro. 46. Proizvod dobiven iz sintetskih poliamidnih smola (vrećica za kupovinu). 51. Nepredviđeni događaj, usud, kob. 53. Usklik veselja. 54. Nezdrava duhovna atmosfera, mrtvilo (fig.). 56. Pozitivna elektroda. 57. Polinezijaska brodnica s otoka Nisson. 58. Najbolji način obrane. atak. 60. Dugi šiljati

zakrivljeni nož, naoštrn samo s jedne strane, nosi se za pojasom. 62. »New Hampshire«. 63. Snizena nota »E«. 64. Zensko ime od milja. 65. Luka na japanskom otoku Shikoku (I...). 66. Engleska humoristička serija čiji su protagonisti dva brata (Rodney & Del), naš prijevod nema veze s originalnim naslovom, ali ipak upišite njega. 69. LP Petera Gabriela. 70. Natpis na majicama ortodoksnih bosanaca. 75. »Hektolitara«. 76. Mentalni invalid, retard, malumunik kojim se bavio i F. M. Dostojevski u svom romanu. 77. Uči s jednim šiljatim tijelom u drugo, pritom se može i ne mora nanositi bol. 79. Trojica, trojstvo. 80. Metalni dio skije (mn.). 81. Savezna američka država, najveći grad Chicago (piši po Vuku, kako čuješ). 82. Inicijali režisera filma »Praznik kurvis«. 83. Područje koje neka životinjska vrsta naseljava. 84. Znak članstva nekog staleža ili neke organizacije (mn.). 85. Vilim kraće.

OKOMITO: 1. Znanost o toplini. 2. Osoba koja zamara ljude raznim verbalnim i ostalim metodama (fig.). 3. (»ajde sad...») Mjesto u habarovskom kraju na rijeci Tyrma u RSFSR u SSSR-u. 4. Band koji su potkraj šezdesetih godina osnovali Dick Morrissey i Terry Smith. 5. Nasuprot. 6. Vrsta peršina? 7. Ime književnika Kafke. 8. Velika junacka pjesma, spjev. 9. Amer. pjevač, bariton, Nelson (nije Mandela). 10. Narod kojeg moralno-politički vodi drug Gorbacov. 11. Ime pjesnika Župančića (on je bio slovenac). 12. Krvoločne šumske zvijeri iz porodice pasa (Canis lupus). 13. Vladarski naziv u nekim islamskim zemljama; ime Kustirice. 14. Narodni heroj Rudolf Karlo (karsarna na Monte Zaru). 15. »Trgovačka

tvrtka«. 16. »Irish Republican Army«. 17. Znanstvenici koji se bave duhovima, utvarama i drugim okultnim pojavama. 18. Otpadnik pri sječi drveta. 19. Engl. zensko ime. 20. Rijeka u Turskoj. 23. Andeo nesreće i kazne koji stoji u službi Boga, u Starom zavjetu. 26. Kratica za »Srpska pravoslavna crkva«. 29. Kratica čehoslovačke novinske agencije (česk. tiskova kancelar). 31. Njem. skladatelj, Johann. 32. Glavni grad Kazahke SSR. 33. Auto-oznaka Raguse. 34. Oktavijan, prvi rimski car: mjesec kolovoz. 37. Švicarski duo čija je muzika nedefinirana i nesvrstana (Boris Blank i Dieter Meier). 38. Kratica na zemljopisnim kartama za »otoci«. 39. Varentni obožavatelj. 43. Engleski humorist, družu se s malim čelavcem kojeg tapše po glavi. 45. Proizvod pčela. 47. Čuvena »Jugoslavenska narodna armija«. 48. Životinjsko ležište, ležaj. 49. Uzvišena, svečana pjesma. 50. Japanski maratonac koji je dobio brončanu medalju na Olimpijskim igrama 1936. (»ajde opet sad!...»). 52. Rimskim brojkama 501. 54. Lik koji predstavljaju neke svečanosti, npr. Vučko Olimpijske igre u Sarajevu. 55. Poeta. 59. Špilje, obitavališta krapinskog pračovjeka. 61. Engleska humoristička serija čija je radnja smještena u Francusku tokom drugog svjetskog rata, priča o krčmaru i ostalom personalu jedne oštarije, o Pokretu otpora, o nacistima i Gestapu. 67. Snažna napadna akcija u borbi. 68. Ime atomske skupine u organskoj kemiji. 70. Kućna pomoćnica, draga (bos.). 71. Mjesto na Cresu. 72. Sram. 73. Jedan od faktora koji utječu na ocjenu pri izboru Miss. 74. Držanje, položaj. 78. Rasplodno goveće.
Mladen Kosanović

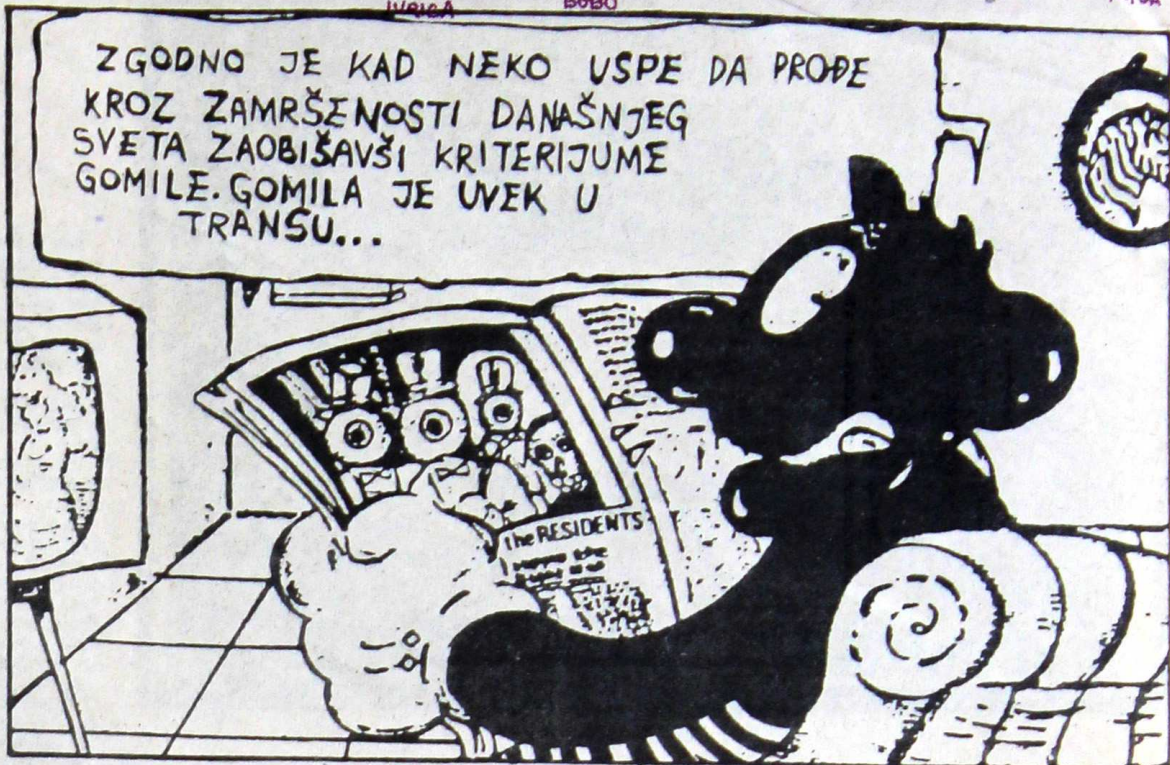
LUGLA

BOBO

MISA

ALEKSANDAR ZOGRAF

ZGODNO JE KAD NEKO USPE DA PROBE KROZ ZAMRŠENOSTI DANAŠNJEG SVETA ZAABIŠAVŠI KRITERIJUME GOMILE. GOMILA JE UVEK U TRANSU...

MAS-MEDIJI VOĐENI SLUGERANJAMA I LAKTAROŠIMA KREIRAJU MIŠLJENJE MILIONA. PEVAČI SE KREVELJE DOK NE DOBIJU APLAUZ. I SVI ONI ŽELE DA BUDEŠ POPUT NJIH...

MALI JE BISTRILI OD ŽIKE OBRETKOVIĆA I MISTER IKSA ZAJEDNO!

DA SE ZAPREPASTIS!

JA SAM PROSTO ZANEMEO OD IZNEHAĐENJA!

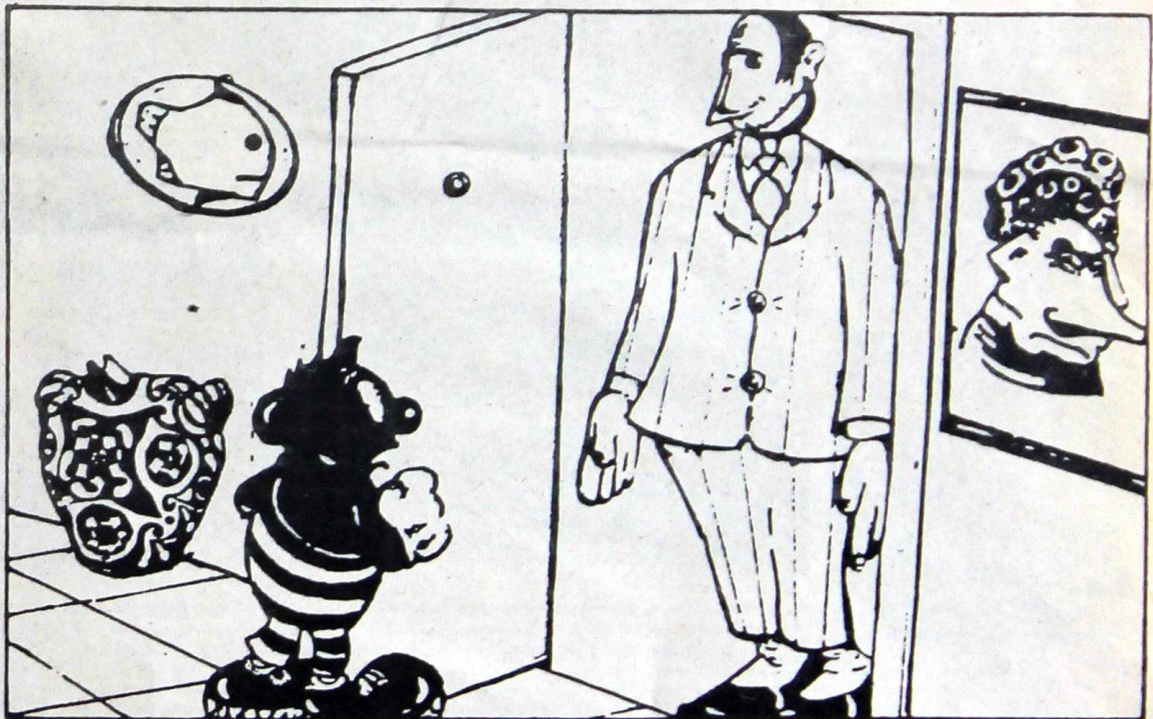
MOŽDA JE NAJBOLJE PROĆI OVIM ULICAMA KAO SENKA - DALEKO OD BRIŽNIKA I MAMINIH PAMETNICA. UOSTALOM, KOME TREBA NJHOVO TAPŠANJE PO RAMENU?

EHEHEHE KUPI ŠTADIĆ "BOBI" DA NE BIDNEŠ SAM U SOBI. HEHEHEHEEE

ZURRRR

PROKLETI E DEPE MORONI! SREĆOM, NEKO JE NA VRATIMA, PA N MORAM DA SLUŠAM TO...

SREĆNIČE!!! KOMPJUTER JE BAŠ VAS IZABRAO ZA "JUNAKA TREĆE STRANE" U NAŠEM LISTU! ŽELITE LI DA VAS SLIKAMO NA "GOLO ILI SAMO DO PASA? ČOVEČE, POSTAĆETE SLAVNI!!!

GRRR...

NE TREBA MI VAŠA SLAVA!!!

ALI, KAKO JE TO MOGUĆE.

SLIKAJ, BRZO! OVO ĆE IĆI NA NASLOVNU STRANU!